

naša luč

1989
junij, julij,
avgust
6

moja fara mi ne sme biti deveta briga

Na tejle strani si letos člani naših slovenskih far po evropski tujini sporočamo svoje misli, doživetja in predloge za prenavljanje naših župnij. Kdor ima kakšno takšno misel, naj jo pošlje, da se z njo obogatimo tudi drugi!

VSAKA KRAJEVNA CERKEV JE BOŽJA CERKEV. APOSTOL PAVEL PIŠE O „BOŽJI CERKVI, KI JE V KORINTU“. KRAJEVNA CERKEV NI LE IZSEK VESOLJNE CERKVE, AMPAK JE BOŽJA CERKEV, KAKOR SE URESNIČUJE V NEKEM KRAJU. „V TEH SKUPNOSTIH, TUDI ČE SO POGOSTO MAJHNE IN REVNE, JE NAVZOČ KRISTUS“ (2. VAT. C. ZBOR).

Velikokrat se župniki po naših zdruških in izseljenskih farah sprašujejo, kako bi svojim faranom posredovali globljo vero in večjo ljubezen do Kristusa in Cerkve. Razne oblike pogovorov, duhovnih vaj, ljudskih misijonov komaj prihajajo na tako obsežnih ozemljih v poštev. Poleg maš, ki jih darujejo širom po Zahodni Evropi in so gotovo v vseh ozirih najmočnejša žarišča božje ljubezni, se nudi predvsem VERSKI TISK. Pri tem kajpada na prvem mestu Naša luč, saj je namenjena prav tem ljudem. Iz nekaterih far ni v tej reviji leto in dan nobene črke. Gotovo, župniki so velikokrat prezaposleni z drugim dušnopastirskim delom. Kaj ko bi se zganili laiki in v dogovoru z župniki začeli dopisovati v naš list?

ZA POSAMEZNEGA KRISTJANA JE FARA NEPOSREDNI ŽIVLJENJSKI PROSTOR, KI MU OMOGOČA DOŽIVLJANJE KRISTUSOVEGA DELOVANJA. SKORAJ NUJNO JE, DA SE POČUTI V FARI NEKAKO DOMA, ČE NAJ

V VEDNO BOLJ POGANSKEM SVETU OHRANI VERO.

Koliko VERSKEGA TISKA je zadnja desetletja izšlo v Sloveniji! Družina, Ognjišče, Mavrica, Cerkev v sedanjem svetu, Misijonska obzorja . . . Pa posamezne izdaje svetega pisma in molitveniki. Bogoslužna pesmarica in molitvenik Slavimo Gospoda, ki je izšla lani, je pravi zaklad pesmi z notami za štiriglasno petje in molitvami.

Vsaka naša družina v tujini bi morala biti naročena na vsaj en verski list.

Brez molitvenika oziroma pesmarice ne bi smela biti nobena. Kako lepe molitvene večere bi lahko družine pripravljale s pomočjo teh knjig!

FARA JE NA DOLOČENEM OZEMLJU ALI V DOLOČENEM KROGU LJUDI SKUPNOST TISTI, KI VERUJEJO V KRISTUSA, ČASTIJO BOGA IN SLUŽIJO LJUDEM.

Kako lepe VERSKE ZVEZKE IN KNJIGE je izdalo samo koprsko Ognjišče! Svetopisemski zvezki Zgodovina božjega ljudstva so s kratkim besedilom zgodb, barvastimi risbami in zgodovinskimi podatki nekaj enkratnega za mladino.

Ali veroučni priročniki! Samo nekaj naslovov: Življenjsko krščanstvo, Verovati danes, Kaj kristjani verujemo, Odkrivajmo molitev, Svetopisemski atlas, Jezus nekdaj in danes. Zvezki so nad vse živahno urejeni, polni barvnih fotografij, kratkih izrekov, podatkov, vprašanj in odgovorov.

Ko bi naši mladi to prebrali, bi si na tujem poglabljali obenem vero in slovenski jezik.

ZADNJI CERKVENI ZBOR JE IZRECNO POUDARIL, DA SMO ZA CERKEV PRAV VSI ODGOVORNI. SMETI BITI ČLAN CERKVE NI SAMO PRAVICA, AMPAK TUDI DOLŽNOST.

V Braziliji se vrši župniško delo v tako imenovanih BAZIČNIH SKUPINAH. To so majhna občestva, ki se zbirajo k srečanjem, kjer molijo, premišlujejo božjo besedo in delajo načrte za apostolsko delo med ljudmi. Te skupine so baje za tamkajšnje Cerkev nepogrešljive.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
V Bohinju odhajajo čez poletje
v planine.

kaj hočejo danes slovinci?

V francoski reviji *Études* (Pariz, april 1989) je napisal prof. Stres premišljevanje z naslovom *Jugoslovanska kriza, slovenski vidik*. Iz prispevka objavljamo nekaj glavnih misli.

Jugoslovanska ustava iz leta 1974 je dokončno posvetila vodstveno mesto KPJ, katere vloga je opazno centralistična. V tisti dobi se je tudi začela država zadolževati in so se jeli slabšati odnosi med jugoslovanskimi narodi. Najbolj vznemirljiva je gotovo prebudev srbskega nacionalizma.

Največja težava je Kosovo. Srbi ga imajo za zibelko svoje domovine. Razumljivo je, da se mu ne morejo odreči. Vendar ni mogoče težav reševati z zatiranjem in silo. Kakor zahtevajo Srbi zase pravico, da razvijajo svojo narodno istovetnost, tako bi morali priznati to pravico tudi drugim. A tega ne počno, niti večina srbskih razumnikov ne.

Po enakem samodržnem vzorcu ravna KPJ, ki je sama v sebi vedno bolj načeta od vprašanja mednacionalnih odnosov. Tako se enotna partija spreminja v zvezek partij, katerih vsaka predstavlja svojo narodno skupnost. Ena od možnosti, ki jo imajo voditelji na voljo, je zatiranje. Republike imajo na razpolago policijo, zvezna oblast vojsko. Predsednik kolektivnega zveznega predsedstva je že odkrito namignil na možnost „izrednih ukrepov“.

Zaradi vseh gospodarskih, socialnih, političnih in kulturnih nasprotij stoji danes Jugoslavija pred odločilno in neodložljivo izbiro. Če stopi na pot, ki jo po mnenju vseh demokratov edina lahko pripelje iz krize, bo izdala svojo ideologijo. Če tega ne stori, se bo potapljala v vedno globlje krize, na katere bo lahko odgovarjala le z vedno bolj neusmiljenim zatiranjem.

Slovinci se dobro zavedajo, da z zatiranjem ni mogoče nikogar prisiliti k mišljenju, ustvarjanju in iznajdevanju. Za vse to je treba biti svoboden, je potrebna demokracija.

Le to, in nič drugega kot to, hočejo danes Slovenci.

Založnik: Avgustin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.
Odgovorni urednik: dr. Janez Horn-
böck, 9020 Celovec, Viktringer
Ring 26. Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer
Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 140 šil.
Anglija 7 fun.

Beglija 450 fran.
Francija 70 fran.
Italija 15.000 lir
Nizozemska .. 23 gld.
Nemčija 22 mark
Švica 20 fran.
Švedska 70 kron
Avstralija 12 dol.
Kanada 15 dol.
ZDA 12 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake
poštne v posameznih državah in
različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki
in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

Moderne počitnice

Mlada družina se je odpravljala na počitnice v Španijo. Staro mamo je skrbelo, če so vse pripravili. So preštudirali zgodovino kraja, kamor gredo? Vedo, kakšne znamenitosti so tam, kar se poleg dopustniške sprostitve splača videti? In kakšni so tam običaji in navade? Skratka hotela je imeti nekaj osnovnih podatkov o kraju, kamor so bili namenjeni. Toda nadobudni in moderno misleči sin in njegova mlada žena sta samo lagodno odgovarjala, da to vse skupaj ni pomembno. Bodo že videli, ko bodo prišli tja. Bolj se zanašajo na osebne vtise kot na vnaprejšnje znanje. A stara mama le ni odnehala. Kar naprej je prihajala s svojimi skrbmi, ali imajo to in ono in tretjo potrebno stvar, saj se ne dobi vsega povsod. Mladi par pa se ni posebej razburjal zaradi teh malenkosti. Bodo že nekaj vzeli s seboj in tam se bodo že znašli, če bo kaj manjkalo. Predno so se odpeljali, jim je stara mama le vsilila nekaj stvari, ki so bile po njenem potrebne za potovanje. Avtomobil je bil poln in mlada dva sta se komaj premagovala, da nista vsega zavrnila. Zaradi ljubega miru bosta peljala še to šaro s seboj, sta si mislila, da ne bo zamere. Stari ljudje ne vedo, kako se danes potuje.

Mama pa je ob njihovem odhodu premišljevala, le kaj bodo imeli ti moji ljudje od počitnic. Niti malo se niso pripravili nanje. Brezskrbno gredo v tujo deželo. Res je bila radovedna, kaj bodo pripovedovali, ko se vrnejo.

Mesec dni je hitro minil.

Srečno sta se vrnila. Radovedna je bila, koliko so se uresničile njune želje in pričakovanja. Bila sta utrujena in sprva so le polagoma prihajali odgovori. Potem sta se razgovorila in vsul se je plaz vtisov. Bilo je zelo lepo, veliko presenetljivega, tudi neverjetne reči. Nikoli bi si prej ne mogla misliti, da je kaj

takega mogoče. Dežela je zelo lepa, sonca je bilo več kot dovolj, ljudje prijazni. A ne vsi. Doživela sta tisto najbolj neprijetno stvar, ki se more zgoditi turistu: okradli so ju. In poleg tega še tako neverjetno enostavno. Meni nič, tebi nič sta ostala sredi belega dneva brez denarja in dokumentov. Koliko potov in skrbi, predno sta dobila spet vse dokumente. Najraje bi se bila takoj vrnila domov. Najbrž bi se bila morala bolje pripraviti na potovanje. Tako kot jima je naročala ona.

Vtisov je več kot dovolj, toda vse je ostalo zamegljeno, nedoločeno. Vse se je pomešalo. Tudi sta priznavala, da sta najbrž veliko zamudila, ker se nista znašla med mno-

Med počitnicami si lahko privoščimo kakšno izredno versko doživetje. Na sliki maša ob Aljaževi kapeli sv. Cirila in Metoda v Vratih.

žico ponudb ne vedoč, kaj je res značilno in bolj vredno ogleda. Res sta prišla tja neobremenjena, brez vnaprejšnjega znanja, vendar sta tam spoznala, da se ne da vsega naenkrat prebaviti in še manj zapomniti. Podatki so tako prihajali preveč zgoščeno in polovica se jih je izgubila. Izkušstvo z ljudmi pa je potrdilo, da so povsod dobri in slabi. Vsaka dežela ima veliko lepih stvari, pa tudi kaj takega, kar ne more ugajati.

Njuno pripovedovanje se je zaključilo v sklep, da se bosta prihodnjič bolje pripravila na tako potovanje, da bosta lahko bolj v miru in s koristjo spoznavala novo okolje.

Pred nami so dnevi dopustov, dnevi počitnic. Marsikomu je ritem dopusta ustaljen po železnem voznem redu. Čim hitreje na pot, vzeti s seboj kar se največ da. Zase in za druge. Doma čaka delo. Toliko je treba postoriti. Vmes bo morda teden ali dva lenarjenja na morju ali v hribih in dopust bo končan. Vračali se bomo z občutkom, da smo šele tedaj potrebni počitka. Doma je bilo vse eno samo hiteenje, od enega sorodstva k drugemu, od tega dela k drugemu. Vse se je zdelo potrebno.

O pravem počitku more govoriti malokdo med nami. Enostavno ne prenesemo „brezdelja“. Vedno moramo biti v gibanju. Če je kaj „brezdelnega časa“, tedaj ga napravimo pred televizorjem. Redkokomu pride na misel, da bi si privoščil razkošje in prebral kakšno lepo knjigo. Roko na srce, tudi sam sem si vzel čas za branje zadnjič, ko sem moral tri dni ležati. Če bi tega ne bilo, bi komaj lahko rekel, da sem si vzel čas za duhovno branje. Oprostite, zapisalo se mi je „duhovno branje“. Za to je namreč še manj časa in še manj volje.

Tu se moram spomniti na Jezusovo naročilo: Pojdite na samotni

Višarska Marija

Poslušaj, Marija, vroče prošnje samotnega slovenskega romarja, ki zaskrbljeno premišljuje o usodi svojega naroda.

Marija, bodi z nami!

Naše ljudstvo te je vedno nosilo v svojem srcu.

Zato je svojo domovino okrasil s stoterimi belimi cerkvicami, posvečenimi Tebi,

ki se kot bele golobice

svetijo po naših strmih gričih

in zelenih dolinah.

Slovenci so ti, Marija,

izrazili zaupanje in ljubezen

tudi s tem, da so Te izvolili

za svojo kraljico.

Ob Tebi, Marija,

so se vzgajale naše čudovite matere,

skrbni očetje, duhovniki, redovnice

in naša mladina.

Tvoji pokroviteljski roki

so zaupali naši veliki možje,

ki so na svojih ramah

nosili usodo domovine.

Marija, bodi z nami!

Z veseljem poslušamo zvonjenje Tvojih cerkva,

ki nas — kot Ti, Marija, —

vabijo k Jezusu.

In v tem je ključ za rešitev naših problemov.

Pomagaj nam, Marija,

posreduj nam svetega Duha,

da bomo RAZUMELI mi vsi,

posebno pa naša mladina,

da je Jezus še vedno

SREDIŠČNA OSEBNOST

človekove zgodovine.

Za naš narod in za ves svet

je njegov evangelijski resnice, pravice, solidarnosti,

bratstva, dobrote, miru, svobode in ljubezni

VOGELNI KAMEN,

edino zanesljiv OPORNIK,

na katerega lahko zidamo bolj srečno prihodnost.

Marija,
na Svetih Višarjah
so te imenovali **KRALJICO EVROPE**.
Naj ne ostane samo pri lepih besedah.
Posreduj, Marija, kraljica Evrope,
vsem odgovornim luč Svetega Duha,
da bodo v evropskih narodih
znali oblikovati
prostor **RESNICE, PRAVICE in SVOBODE**
in da bomo v tej Evropi
dobili svoje mesto kot
ENAKOVREDNI
tudi mi Slovenci.

Posreduj, pomagaj, Marija,
da bodo naši **TLAČITELJI**
zaradi Jezusovega evangelija
postali naši **PRIJATELJI,**
ZAŠČITNIKI in **SODELAVCI**
pri uresničevanju evangeljskih vrednot
v Evropi in povsod po svetu.

Vem, Marija,
v zgodovini se nič ne zgodi samo od sebe.
Če bomo spali, se bodo dogodki
odvijali spet mimo nas in proti nam.
Bog dela po nas.
PREBUDITI se moramo.
DOZORETI moramo.
Postati moramo **POLNOLETNI**
tudi v političnem smislu.
V Slovencih — kjerkoli že so,
v matični domovini, v zamejstvu ali zdomstvu —
se mora izoblikovati
NARODNO HOTENJE,
ki bo sposobno z božji pomočjo
premagovati vse ovire.

Sestre in bratje, spreobrnimo se!
Postanimo **POLNOLETNI** kot ljudje,
kot Slovenci
in kot kristjani!
Ti, Marija, pa bodi z nami!
Bodi naša mati in kraljica!
Mati in kraljica polnoletnih, odgovornih
in svobodnih ljudi.

Dar nasmeška

Nič ne stane,
a stori veliko.

Obogati prejemnika,
ne da bi osiromašil dajalca.

Traja samo trenutek,
a njegov spomin je včasih trajen.

Nasmešek je oddih za utrujenega,
pogum za potrtega,
tolažba za žalostnega.

Nasmešek je resnično zdravilo,
ki ga ima narava v zalogi
za vse bolečine.

In če vam ne privoščijo nasmeška,
ki ste ga zaslužili,
bodite velikodušni in dajte svojega,

Nihče namreč ni tako potreben
nasmeška,
kot tisti,
ki ga ne zna dati drugim.

kraj in si nekoliko odpočijte! Tega razkošja si skoraj ne morem privoščiti. Biti sam, v miru premišljevali, kako je z menoj, kje so moje glavne skrbi, kam usmerjam svoje življenje. Ali je potreben nov kurz?! Koliko dovolim, da se mojega življenja dotika božja ljubezen?

In moje počitnice, če smo na tujem, naj bodo brez maše? Uživati lepoto in vesoljnost Jezusove daritve v drugih jezikih, poslušati razlago božje besede v tuji govornici. Tudi če besede niso razumljive, je vendar v ljudeh, ki so se našli z menoj pri maši, isti ogenj vere, delo istega Duha.

Te dni mi je povedala učenka, da je delala maturo tudi iz veronauka.

Morala je prebrati v ta namen tudi nekaj okrožnic različnih papežev. Problem, ki si ga je izbrala, je bil položaj žene v Cerkvi. Čudil sem se ji sam, ko mi je zatrjevala, da jo je presenetilo učenje Cerkve o ženi in njeni vlogi v Cerkvi in v svetu. Ljudje sploh ne vedo, kako je to lepo in smiselno povedano.

Zares je težko prekoračiti mejo svoje lastne duhovne lenobe. Ne radi se spravimo k branju in premišljevanju. Zanimivo pa je, da je to povezano tudi z našim počitkom.

Ko smo še v načrtovanju dopusta in počitnic, si lahko privoščimo neko različico. Za spremembo. Vzeli si bomo tudi čas za mir in svoj notranji duševni in duhovni svet. Pot k temu bo branje in srečanje z Bogom v tihoti cerkve. Ne bomo gledali na uro, ko se bomo pogovarjali z Bogom. Ne bomo merili časa, ko smo se posvetili molitvi. Poskušali bomo verjeti Gospodovemu izročilu: Mir vam dajem, ne kakor ga daje svet.

Dopust je primeren čas, da si pridobimo nekaj tega božjega miru. Da se napolni duša z Bogom, da se ob lepoti duhovnih misli in ob slovenski besedi obogati duša. Nepotrebno je vnaprej zametati tak poskus, ko smo vendar poskusili že mnogo drugih metod, ki nam jih vsiljuje propaganda. Brez duhovnosti bodo počitnice spet samo prazno potikanje sem in tja in ubijanje časa in lastnih moči. Bog nas želi nasititi in obogatiti, vendar ne brez našega sodelovanja.

Želim vam božjega miru in sproščenosti na dopustu in užitka ob lepi knjigi. Še najbolj pa naj najdete svoj notranji mir v poglobljenem pogovoru z Bogom. To bo prineslo nesluten blagoslov, ki ga more dati samo Bog. In tega zares rabimo v tem našem razklanem času, bolj kot suha zemlja dežja.

Da pade ta dež v vaše počitniško življenje, vam želi

vaš Don Kamilo

Prosti čas popestriti z lastno ustvarjalnostjo je mnogo več kot poslušati še tako izpopolnjeno ponudbo „profesionalne“ zabave.

biti človek

V svetlobi poveljanja

Dr. Jampolsky pripoveduje, da se je na poti svojega spreobrnjenja seznanil tudi s tečajem o čudežih. Kakšen tečaj je to? Naslov je izzivalen in vabljiv. Hotel bi reči, da je obetajoč. Človek nehote pričakuje, da bo ob njem doživel kak čudež in da mu bo pomagal spremeniti življenje iz vsakdanjih „trudov in bolečin“ v vrsto samih čudežnih dogajanj, ki mu bodo njegov obstoj olajšali tako, da bo veselo vzklikal: veselo, dobro je biti človek.

Vendar ni tako. Tečaj o čudežih ne prinaša nobenega čudeža. Razočaranje? Ne! Saj kljub temu daje odgovor. Pripoveduje nam, kako lahko človek brez izrednih milosti in čudežnih posegov od zgoraj vendarle docela spremeni podobo svojega življenja, če se le hoče ravnati po svetlobi spoznanja, ki se je učencem razodela na gori spremenjenja. Če le hočemo gledati Odrešenika v poveljani, ne pa v vsakdanji človeški podobi, s tem že doživljamo tudi sami spremenjenje našega življenja na gori.

Temu bi mogli tudi reči: življenje v luči evangelija pomeni za človeka pravo spremenjenje, v katerem spontano vzklika: Dobro je, da sem tukaj.

Tako pridemo do navidez nasprotnega sklepa, da namreč človek že v tem življenju ves srečen vzklika: Dobro je, da sem tukaj; da človek ni z veseljem človek samo zato, ker upa v večno življenje, marveč tudi zato, ker mu je v tej svetlobi celo zemeljsko popotovanje tako lepo in osrečujoče, da se ga z ljubeznijo oklepa, rekoč: Dobro je biti človek!

(A. Trstenjak:
Dobro je biti človek)

Prva jutranja molitev

Prva jutranja molitev naj bo pred ogledalom. Potem ko smo se za eno noč bolj ali manj poslovili od resničnosti, se zjutraj neizogibno spet pojavimo pred ogledalom. Prvo, kar nam pride od nastajajočega novega dneva pred oči, je naš lastni obraz.

Navadno tako zgodaj nismo v najboljši „formi“. Obraz, ki se mi ponuja v ogledalu, je zaspan, neurejen. Vidim npr.: neobrito brado, razkuštrane lase, lica in oči, za katere je treba nujno nekaj storiti. Jutranji pogovor z Bogom se začne lahko že tu, da si v miru rečem: Ta, ki ga vidim v ogledalu, je človek, ki ga Bog ljubi in sprejema.

Morda se vprašam v prvi jutranji lenobi: Kaj neki je na tem ljubezni vrednega? Toda to je vprašanje v meni — ne pa božje. Bog nas ne ljubi samo tedaj, ko smo naredili nekaj posebnega, ko smo v „odlični formi“ in ko smo sami zadovoljni s seboj. Ljubi nas takšne, kakršni smo. In takšne nas sprejema. Ob tej misli, da me Bog ljubi, moram zjutraj pred ogledalom toliko časa vzdržati — dokler ji ne pritrdim. Dokler ne rečem: Tega človeka, ki ga vidim v ogledalu, tega ljubim tudi jaz. Rečem mu: da! Sprejemam ga takšnega, kot je. Tedaj se na obrazu v ogledalu razporedijo prve izrazne poteze v tih smehljaj. To je prvo dobro znamenje za ves dan.

S tem je prva jutranja molitev že končana. To ne pomeni, da naj bi se človek navsezgodaj občudoval v ogledalu in si začel že prve trenutke budnosti pripisovati pomembnost. Gre za to, da zavzame človek izhodišče za izpolnjevanje prve zapovedi naše vere: Ljubi svojega bližnjega — kakor samega sebe.

Bogastvo ni greh

Ni greh, če si bogat. Gotovo mora biti razlog, zakaj si nekateri ljudje lahko privoščijo, da dobro živijo. Za to so morali delati. Toda povem vam, da to rodi pohlep, ki vodi v greh. Bogastvo je dano od Boga. Naša dolžnost pa je, da delimo bogastvo s tistimi, ki so manj srečni.

Kdo smo, da smemo soditi bogate? Naša naloga je, da zbližujemo bogate in uboge, da smo njihovo stičišče.

(Mati Terezija)

Večina kristjanov resno meni, da spada zapoved ljubezni do bližnjega k bistvu naše vere. Izbojazni pred egoizmom spregledajo drugi del stavka „kakor samega sebe“. Jezus sam je predpostavljal, da človek najprej spoštuje samega sebe. Tako je bistvo naše vere popačeno, če imamo ljubezen do sebe za slabo. Mnogi se sploh ne upajo ljubiti samega sebe. Na sebi ne najdejo nič ljubezni vrednega. Ne najdejo pravega razmerja med: ljubiti samega sebe in preveč ljubiti samega sebe. Egoist, ki sebe ljubi „preveč“, se v resnici ljubi premalo.

Trpi ravno zaradi nesposobnosti, da bi se ljubil na pravi, resnicoljubni način. Ker tega ne zna, mu manjka vsaka sproščenost in zato sega tako poželjivo po mnogovrstnih nadomestnih zadovoljitvah.

Ne bomo mogli ljubiti niti Boga niti kogarkoli drugega, če nismo sposobni ljubiti sami sebe. In če poskušamo že zjutraj sprejeti sebe takega kot sem, tako da se človeku v ogledalu nasmehnemo, tedaj smo že veliko naredili za odnose z ljudmi čez dan, ki se pravkar začneta.

(aachenski škof Klaus Hemmerle)

Storiti kaj dobrega za druge — osnovno načelo v počitnicah. Paketi, namenjeni slovenskim misijonarjem, „čakajo“ pred hišo Slovenske kat. misije v Haanu (Nemčija).

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisци oziroma uredništva zadevnih listov.

DELO USODNE ODLOČITVE

Ob svoji knjigi *USODNE ODLOČITVE* se je dr. France Bučar pogovarjal z Delom (Ljubljana, 8. apr. 89). Iz pogovora objavljamo njegove najbolj zanimive ugotovitve.

● „Nesreča“ real-socializma je v tem, da hoče zgraditi umetno ustvarjeno družbo, socialistično oz. komunistično, in tej zamisli je treba podrediti tudi človeka: vzeti mu svobodo ravnaja, napolniti njegove možgane z novo vsebino, zbrisati njegov zgodovinski spomin, skratka, spremeniti ga je treba v pritliklo družbenega sistema. Zato so ti sistemi vsi brez izjeme protidemokratski in totalitarni.

● Dopustiti moramo resnično demokracijo. Če ta razvoj podrejamo neki vnaprej dani zamisli družbene ureditve, pa naj se to imenuje tudi socializem po meri človeka, je človekove svobode konec, zopet si ga podrejamo v imenu nekega novega socializma, v resnici pa fašizma.

● Pri nas smo se odločili za model t. i. real-socializma. Zato je razumljivo, da se zgodovina pri nas začneja šele leta 1941 (v glavnem) in da je tudi ta pisana izključno kot razlaga pogledov

partije. Vse, kar je izven tega modela, tudi ves dosedanja zgodovinski razvoj, ni nič drugega kot stranpot in odmik od poti v svetlo prihodnost, ki jo ustvarja partija. Štirideset let ustvarjanja tega „novega človeka“, ki smo mu spodrezali dotok vseh informacij izven ozko nadzorovanega vira socialističnih, usmerjenih informacij (kontroliranega tiska, televizije, usmerjenega izobraževanja itd.), je v veliki meri že ustvaril tega „novega človeka“: to je povprečnež, ki je ugotovil, da mu je sicer našega socializma že več kot čez glavo, da pa je za pravi socializem — nima pojma, o čem govori, še manj o tem, kaj so njegovi resnični problemi in kje je pot iz sedanje krize.

● Partija se je kot organizator in usmerjevalec NOB borila v prvi vrsti za svojo oblast, prek katere naj izvede socialno revolucijo. Kolikor je bila to revolucija, ki naj uvede pri nas real-socialistični sistem po sovjetskem vzoru, ta revolucija nikoli ni bila svoboda, pač pa negacija svobode, in to od samega začetka. Realsocializem in svoboda človeka sta pojmovno protislovje in se v celoti izključujeta.

● Slovenci so siti sedanjega zaozstajanja za Evropo, siti pritiska avtoritarnega političnega režima, siti gospodarskega sistema, ki jim onemogoča normalno gospodarjenje in jih potiska v revščino itd. In bi zato radi spremembe. Partija se mora odpovedati svojemu političnemu monopolu. Dokler tega ne stori, ni mogoča nikakršna reforma, niti politična niti gospodarska. Nadaljevalo se bo sedanje propadanje. Resnična sprememba bi bila šele takrat, kadar partija ne bi mogla z enostavno potezo policijskega pritiska stvari obrniti nazaj. Danes kaj takega še vedno lahko stori. Vse skupščine so še vedno orodje, s katerim partija st odstotno razpolaga za svoje potrebe. Volitve ima še vedno v celoti v svojih rokah. Politično življenje še vedno v celoti obvladuje prek SZDL. Različne zveze še vedno pojmuje kot demokratični okrask svojemu političnemu monopolu.

● Treba je iti naprej v smeri resničnega političnega pluralizma. To je pot ponovnega vstajanja; pot, ki bo iz-

jemno bridka in težka ne samo za partijo, ampak za ves narod. Je pa edina.

DELO, Ljubljana, 8. apr. 89

TELEX: TUJI TISK O JUGOSLAVIJI

● Zahodnonemški Sūddeutsche Zeitung piše: Problem Kosova. Izredno stanje v korist miru, tanki na ulicah, policaji, ki pretepajo demonstrante in uporabljajo orožje — vse to hudo nasprotuje formuli o „bratstvu in enotnosti v enakopravni skupnosti narodov“. Čistke, aretacije, obsodbe zaradi „kontrarevolucije“ — pojma, ki vleče svoje korenine iz najbolj mračnih obdobj stalinizma — povzročajo, da mednarodni ugled Jugoslavije strmo pada, in to prav v trenutku, ko bi morala država, soočena s katastrofalno gospodarsko bedo, najbolj skrbeti zanj. Očitno je, da so hegemonistične težnje voditelja srbske partije tiste, ki povzročajo enotnen odpor Albancev na Kosovu.

● Tržaški Il Piccolo piše: Dinar se kar topi. Na začetku tedna je izgubil 37 odstotkov vrednosti. Nihče več noče te valute, ki se je spremenila v goreči papir. Denarnice niso več dovolj za njegovo shranjevanje, stroji so prešibki za njegovo preštevanje in številke so preveč nerodne, da bi z njimi lahko

Tuji dnevnik so poročali o vse lažjem dinarju, o inflaciji, ki dnevno raste po tisoč odstotni letni stopnji, o albanski gverili, o srbski poti „naprej v preteklost“ . . .

TELEX, Ljubljana, 20. apr. 89/12.

. . . bi vse te prelomne in zgodovinske seje (ZKJ) lahko označili kot poskus, „kako v celoti prenoviti družbo, da bi vse ostalo pri starem“.

NOVA REVIJA, Ljubljana, jan.-feb. 89/312.

operirali, ko gre za investicije ali državne proračune. Inflacija je strahovita. Vsak se želi čimprej znebiti denarja, ki izgublja vrednost, tako da se stopnja inflacije že bliža tisti, ki jo poznajo v Nikaragvi, Ugandi, Braziliji.

● APF piše: Z denarjem, ki danes zadostuje komaj za skromno potrošniško košarico, se je pred komaj letom dni in pol dalo živeti skoraj devet mesecev. Dinar je v primerjavi z zahodno-nemško marko od marca 1988 do 1. aprila 1989 zgubil več kot 440 odstotkov vrednosti, inflacija pa trenutno raste po tisočodstotni letni stopnji.

TELEX, Ljubljana, 20. apr. 89/12—13.

**DRUŽINA:
ZAČETEK SLOVENSKEGA
KRŠČANSKEGA SOCIALNEGA
GIBANJA**

18. aprila so člani Izvršilnega odbora novega gibanja sklicali svojo prvo tiskovno konferenco v Ljubljani. Zborovanje 10. marca letos je pomenilo začetek Slovenskega krščanskega socialnega gibanja. V Izvršilnem odboru

so Peter Kovačič (predsednik), Franc Miklavčič (podpredsednik), Viktor Blažič (član) in Lojze Peterle (tajnik).

Člani odbora so na svoji prvi tiskovni konferenci utemljili gibanje v zgodovinskem, političnem in idejnem okviru (Kovačič), izčrpno so razčlenili podolomitsko politiko do kristjanov v Sloveniji (Miklavčič), spregovorili pa so tudi o temeljnih programskih izhodiščih gibanja (Blažič).

Kovačič je opredelitev za „politično gibanje“ med drugim utemeljeval takole: „Naša politična angažiranost lahko utira slovenskim kristjanom pot v politično življenje uspešno le, če bo organizirana v obliki gibanja. Ali se bo gibanje preoblikovalo v drugačno politično obliko, je odvisno od reforme našega družbenopolitičnega sistema, ki bo šel morda v smer samoupravne nepartijske družbe ali pa v smer strankarskega parlamentarnega pluralizma . . . Svojo organizacijo si torej zamišljamo kot izhajajočo iz jedra krščanske osebnosti in ne ujeta v okvir ideološke in organizacijske določenosti. Zato se zavzemamo za organiziranje slovenskih kristjanov v sodobnim potrebam in možnostim ustrežno Slovensko krščansko gibanje.“

DRUŽINA, Ljubljana, 30. apr. 89/3.

**SÜDDEUTSCHE ZEITUNG:
SLOVENCİ TERJAJO
NEODVISNOST**

Na urejenem množičnem zborovanju brez izgredov, ki se ga je udeležilo kakšnih 20.000 največ mlajših demonstrantov na Trgu osvoboditve v Ljubljani, so zastopniki alternativnih zvez terjali „polno neodvisnost za slovenski narod“. Na zborovanju so prebrali „Majniško deklaracijo 1989“, ki so jo demonstranti sprejeli z močnim ploskanjem. Proglas so podpisale poleg Društva slovenskih pisateljev vse politične zveze, ki so bile ustanovljene zadnje mesece v Sloveniji in se imajo za predhodnice političnih strank. Nedvomno bo ta izjava prilila novega olja sumničenjem, ki prihajajo zlasti iz Srbije, da goji Slovenija politiko odcepitve in da hoče izstopiti iz jugoslovanske državne zveze.

Ta množični miting pod milim nebom v Ljubljani je sklicala Zveza sociali-

stične mladine Slovenije kot vzajemnostno demonstracijo za časnikarja Janeza Janša, ki je moral prejšnji petek v zapor. V ječi mora odsedeti 18 mesecev. Na to kazen ga je julija lani skupaj s še tremi somišljeniki obsodilo vojaško sodišče zaradi dozdevne izdaje vojaških skrivnosti. Vsi štirje so sodbo kot nezakonito zavrnil in prav tako kazen.

Na vzajemnostnem zborovanju je več govornikov obtožilo slovensko politično vodstvo, češ da se ni dosledno postavilo v obrambo štirih obsojencev in da se je vdalo „pritisku od zunaj“ — mišljen je Beograd. Zborovanje, ki je bilo sprva prepovedano, kasneje pa kot „javna in razširjena seja mladine“ dovoljeno, se je vršilo pod geslom „Svoboda štirih je naša svoboda“.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 10. maja 89/8.

**DELO:
MAJNIŠKA DEKLARACIJA 1989**

Op. To izjavo je v imenu podpisnikov prebral na zborovanju 9. maja v Ljubljani pesnik Tone Pavček. Nesporazumi, provokacije in tudi odkrite sovraženosti, ki jih danes doživljajo Slovenci v Jugoslaviji, nas prepričujejo o preločnosti sedanjega zgodovinskega trenutka in nas obvezujejo, da v jasni obliki izrečemo svojo voljo, iz katere sledijo dejanja v prihodnosti.

Podpisniki te listine izjavljamo in sporočamo:

1. **da hočemo** živeti v suvereni državi slovenskega naroda;
2. **kot suverena država** bomo samostojno odločali o povezavah z južno-slovanskimi in drugimi narodi v okviru prenovljene Evrope;
3. **glede na zgodovinska prizadevanja slovenskega naroda za politično samostojnost je slovenska država lahko utemeljena le na:**
 - spoštovanju človekovih pravic in svoboščin,
 - demokraciji, ki vključuje politični pluralizem,
 - družbeni ureditvi, ki bo zagotavljala duhovno in gmotno blaginjo v skladu s človeškimi zmognostmi državljanov Slovenije.

Društvo slovenskih pisateljev, Slo-
(Dalje na 13. strani)

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA

Tajnik Združenja kmetijske in prehrabene industrije Jugoslavije dr. Branko Jovanovič je 13. aprila odprl v Kranju 28. mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva. Na njem se je predstavilo 709 razstavljalcev, od tega 78 iz tujine. Ob sejmu je bila tudi vrsta spremljajočih prireditev in predavanj. Podelili so dvanajst zlatih sejmskih medalj za razstavljene novosti in pet posebnih priznanj za strokovno in vsebinsko vključevanje v zasnovno gospodarsko-kmetijskega sejma. Letos so prvič podelili gorenjska priznanja za dobro vzrejo mleka, mesa, vrtnin in dobro gospo-

darjenje v gozdovih. Prejelo jih je 10 kmetov.

FESTIVAL AMATERSKEGA FILMA

Na Jesenicah so aprila slovesno odprli 16. mednarodni festival amaterskega filma, katerega organizatorici sta bili zveza kulturnih organizacij in filmska skupina Odeon. Na razpis je prišlo 72 igranih, dokumentarnih in eksperimentalnih filmov iz 16 držav. Festival je trajal teden dni. Na koncu so podelili nagrade in v gledališču prikazali najboljše nagrajene filme. V okviru festivala je bila tudi razstava Slovenski nemi film 1905—1938.

ZVEZA DRUŠTEV INVALIDOV SLOVENIJE,

ki s svojimi 62 društvi omogoča več kot 50.000 včlanjenim invalidom

V TRENTI stoji ob vznožju ceste na Vršič spomenik Julija Kugyja, alpinista in pesniškega odkritelja trentskih lepot.

reševanje in zadovoljevanje različnih problemov in potreb, je aprila imela redno letno skupščino. Pri pregledu dela v preteklem letu so še posebej omenili uspehe pri akciji odpravljanja arhitekturnih ovir, ki so se je organizirano lotili predlani in je ena od osnovnih nalog zveze in društev tudi za naprej. V Catežu so pridobili tudi nove zmogljivosti za izvajanje programa ohranjanja zdravja, kar je za invalide velikega pomena. Med nalogami društev je nedvomno pomembna stalna skrb za najtežje invalide v odmaknjenih in težko dostopnih krajih, saj jim pomagajo pri premagovanju različnih težav, društva pa so pogosto edina, ki z njimi vzdržujejo stike.

DAN ŽELEZNIČARJEV

Ob svojem prazniku so slovenski in istrski železničarji pripravili vrsto prireditev, med katerimi je verjetno najpomembnejša otvoritev dela prenovljene železniške postaje v Ljubljani. V obnovljenih prostorih so tako začeli s terminalsko prodajo železniških vozovnic. Ob prazniku so pripravili železničarji tudi nekaj kulturnih prireditev. V veliki dvorani Cankarje-

MLADINA

ČE SMO MI ZDRAVE SILE,
POTEM BI RAD VIDEL ŠELE
TISTE BOLEHNE...

Na SORŠKEM POLJU pridno delajo, da bo vsakdanji kruh za družino.

vega doma v Ljubljani je bil slovesen koncert ob 40-letnici delovanja folklorne skupine Železničarskega kulturno-umetniškega društva Tine Rožanc iz Ljubljane. V razstavnem prostoru Železničarskega gospodarstva v Ljubljani so odprli razstavo nagrajenih prispevkov otrok. Letošnjega

natečaja so se udeležili učenci iz skoraj vseh slovenskih osnovnih šol.

TEKMOVANJE MLADIH ČEBELARJEV

Proti vsem pričakovanjem se je na dvanajstem republiškem tekmovanju mladih čebelarjev iz slovenskih os-

novnih in srednjih šol zbralo v Murski Soboti v nedeljo, 8. maja, kar 240 tekmovalcev. Organizatorji so še dan pred tekmovanjem računali na dosti manjšo udeležbo, ker se večina šol in čebelarških društev otepa z velikimi denarnimi težavami. „Očitno so mladi čebelarji in njihovi starši segli v lastne žepe in pokrili vsaj del potnih stroškov,“ je množično udeležbo ocenil predsednik Čebelarške zveze Slovenije Marjan Skok. Zmagala je osnovnošolska ekipa iz Maribora pred osnovnošolci iz Ribnice na Pohorju, tretji pa so bili čebelarji iz Leskovec pri Krškem.

od tu in tam

ČRNOMELJ

Črnomaljsko mladinsko društvo je pripravilo pred športno dvorano srednješolskega centra dvodnevno razstavo motorjev, motoristične tehnike in opreme. Z razstavo, ki jo je žal kvarilo vreme, so želeli mladinci doseči, da Bela Krajina ne bi veljala le kot obrobna dežela, temveč tudi kot sodobno živeča pokrajina. Obiskovalci razstave so si lahko ogledali motorje BMW, honda, harley davidson, yamaha in druge, ki so jih razstavili jugoslovanski zastopniki teh svetovnih firm.

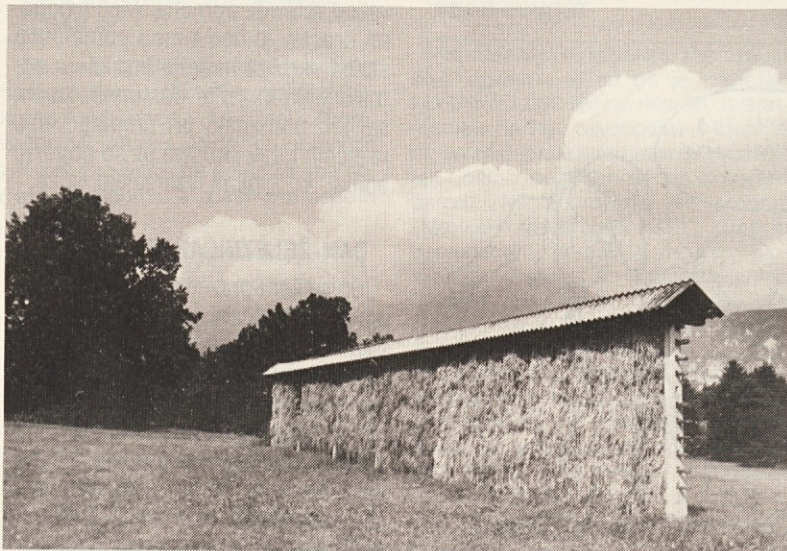
GRIŽE

V tej krajevni skupnosti žalske občine so v soboto, 22. aprila, praznovali 150 let osnovne šole in predali namenu nov prizidek, v katerem je kuhinja, jedilnica, večnamenski prostor, knjižnica, računalniški kabinet in kabinet za učitelje. Dela so stala 3 milijarde dinarjev, največ denarja pa se je zbralo iz krajevnega samoprispevka, ki ga plačujejo krajani že dve leti.

KOZJE

Delegacije šestnajstih občinskih

KOZOLEC, nepogrešljivi del slovenske pokrajine.

gasilskih zvez Slovenije in Hrvaške so se udeležile slavja v Kozjem, ko so člani domačega gasilskega društva skupaj s pobratimi iz gasilskih društev Planina donja (občina Sesvete), Krapina in Ptuj proslavili prvo desetletje pobratenja. Ob tej priložnosti so pri gasilskem domu v Kozjem, ki so jim ga štiri dni pomagali prenavljati tudi prijatelji iz Planine donje, posadili deset dreves. Snidenje pa izkoristili tudi za občni zbor šmarške občinske gasilske zveze, ki združuje 25 gasilskih društev. Na snidenju gasilcev iz Slovenije in Hrvaške so se pomerili tudi veterani in pionirji, ki se tudi sicer dokaj pogosto srečujejo.

LJUBLJANA

Ob 70-letnici ljubljanske univerze je fakulteta za strojništvo pripravila tudi dan strojništva. Tako se je v mali dvorani Cankarjevega doma zvrstilo nekaj deset predavanj na temo strojništvo v Sloveniji včeraj, danes in jutri, v slovesnejšem delu pa je dekan strojne fakultete dobil v varstvo dekanstvo verigo, hkrati pa so podelili fakultetna priznanja delovnim organizacijam in delavcem. V poslovnem centru Iskre so prav tako objubile Univerze Edvarda Kardelja izročili dekanstvo verigo fakulteti za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani. Insignije je sprejel dekan fakultete, pri tem pa je bilo posebej poudarjeno zgledno sodelovanje Iskre in omenjene visokošolske ustanove.

MARIBOR

Na svoji prvi turneji po Sloveniji je bil maja mladinski pevski zbor gimnazije v Trnavi na Češkem. 4. maja je bil zbor gost na Srednji naravoslovni šoli v Mariboru. Mladi češki pevci so pripravili koncert v Kazinski dvorani. Na poti po Sloveniji so obiskali tudi Slovenske gorice, nato pa so odšli v Ljubljano in Škofjo loko, kjer so navezali stike s tamkajšnjimi mladinskimi zbori.

MARIBOR

Novinar v Gradisovem glasilu Franjo Štromajer je pripravil v prostorih novega avtobusnega terminala v Mariboru zanimivo razstavo barvnih fotografij, s katerimi je ovekovečil celoten potek zidave avtobusnega terminala od prvih zemeljskih del do sedanjega stanja gradbenih del na tem pomembnem prometnem objektu v Mariboru.

MURSKA SOBOTA

Izredno visoke cene domačih gnojil in semen so pomurske kmete, ki živijo v krajih ob meji z Madžarsko spodbudile, da na veliko kupujejo cenejša gnojila in semena kar na Madžarskem. Nakupi se jim splačajo, čeprav morajo za madžarske forinte odšteti marke in šilinge, ker so Madžari menjavo dinarjev v forinte pred časom odpravili. Tudi morebitno plačilo carine kmetom ne pokvari računice. Na Madžarskem so gnojila kar za dve tretjini cenejša kot pri nas, po plačilu carine pa je kupljeno blago še vedno za polovico cenejše kot pri nas. Pomurski kmetje so metodo prevzeli od hrvaških kmetov, ki so se za tovrstno prakso odločili že dosti prej. Sicer pa so kmetje tudi to pomlad kupili približno takšno količino domačih gnojil kot lani, hkrati pa jih še dodatno kupujejo na Madžarskem.

MISLINJA

V prenovljenih prostorih krajevne skupnosti v Mislinji so odprli podružnično knjižnico. Uredila jo je slovenjgraška matična knjižnica Ksaverja Meška, ki je Mislinjčanom odstopila tudi 1600 knjig.

PORTOROŽ

Čedalje več tujih turističnih agencij je v zadnjem času zahtevalo od jugoslovanskih hotelirjev dve zagotovili: da morje ne bo cvetelo (ali pa vsaj, da se bodo jugoslovanski turistični

Spomenik prvim pristopnikom na Triglav (leta 1778) v BOHINJU.

delavci temu pojavu učinkovito postavili po robu) in da bo jugoslovanski turizem zagotovil varnost v primeru kakršnihkoli izrednih dogodkov. To je v pogovoru s predstavniki obalnih turističnih organizacij povedal predsednik zveznega odbora sindikata delavcev gostinstva in turizma.

GRAD OTOČEC, preurejen v gostišče, ob avtocesti Ljubljana — Zagreb, je edinstveni primer „gradu na vodi“. Stoji na otočku sredi zelene Krke.

LOGARSKA DOLINA velja za našo najlepšo gorsko dolino: podobna je gledališču na prostem, amfiteatru.

PIRAN

Šport v tej turistični občini severnega Jadrana že dolgo ni več na stranskem tiru. Zanj ima posluš tudi turizem in predvsem v turistični sezoni praktično ni več dneva, da se ne bi kaj dogajalo. Med najbolj odmevnimi prireditvami so teniški turnirji, pa padalsko tekmovanje, jadrnanje, karting in v zadnjem času tudi kolesarstvo, da ne pozabimo na številna rekreativna tekmovanja, od plavalnega maratona do nočnega portoroškega teka. V preteklem letu so se mnogi posamezniki uveljavili tudi v mednarodni areni.

SEŽANA

V Sežani so ustanovili krajevni odbor za turistično dejavnost, ki bo po potrebi prerasel v turistično društvo. Sedemčlanski odbor si bo najprej prizadeval za izboljšanje videza in turistične ponudbe mesta ob italijanski meji, hkrati pa bo spodbujal in organiziral najrazličnejše kulturno-zabavne in druge prireditve. Kot prvo nalogo si je odbor zadal oživitev tradicionalnih semanjih dni, ki so bili v

preteklosti kar dvakrat na mesec. Začeli bodo ocenjevati tudi urejenost hiš, razpisati nameravajo natečaj za izvorni spominek, poskušali bodo izdati krajevni prospekt in nove razglednice ter sezanske zanimivosti bolj agresivno predstaviti izletnikom in tranzitnim gostom.

SLOVENJ GRADEC

Tozd Prevent slovenjgraške Tovarne usnja je na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu odprl novo industrijsko prodajalno. V njej bodo poleg delovnih zaščitnih sredstev iz lastnega programa prodajali še avtomobilske prevleke, športno konfekcijo, oblačila za prosti čas itd. Ureditev nove Preventove trgovine sodi v slovenjgraški načrt, da bi središče mesta zapolnili z malimi, specializiranimi trgovinami.

SLOVENJ GRADEC

Kulturna skupnost, glasbena šola iz Slovenj Gradca, Visoka šola za glasbo in Mednarodno društvo Hugo Wolf z Dunaja so 21. aprila v dvorani glasbene šole pripravili koncert samospevov Huga Wolfa. Na koncertu so nastopili Angelika Kirchschräger (mezzosopran), Midori Makishima (sopran), Wilhelm Prilassnig (bas) in Roman Ortner (klavir). Koncert je sodil v sklop prireditev, s katerimi bodo letos v Slovenj Gradcu proslavili 130-letnico rojstva svojega rojaka Huga Wolfa.

TRŽIČ

Lani, 27. aprila, je delavski svet beograjskega Geozavoda sprejel pokroviteljstvo letošnje 17. mednarodne razstave mineralov in fosilov v Tržiču na Gorenjskem. Letos, 3. marca, so dobili prireditelji od njih pismo, v katerem so sporočili, da je prišlo do težav, vzrok zanje pa da so slovenska politična stališča v Kosovu in Srbiji, ki so naletela na izredno močan odpor delavcev Geozavoda. Konec aprila pa so Beograjčani poslali tretje pismo ter dokončno odpovedali pokrovi-

teljstvo. Tržičane so tako neprijetno presenetili, saj so pošteni Gorenjci vedno mislili, da se v dobro sodelovanja pri organiziranju tega edinstvenega jugoslovanskega sejma ne more prikрасiti politika.

TURNIŠČE

V Planikini tovarni obutve, ki letos praznuje tudi 30-letnico obstoja, so po lanskih težavah zadovoljni s trimesečnimi proizvodnimi in poslovnimi rezultati. Lansko izgubo (4,3 milijarde dinarjev), ki je bila rezultat visokih carinskih dajatev, nizkih izvoznih spodbud in pa dejstva, da so se v tem 812-članskem kolektivu v lendarški občini pospešeno pripravljali na proizvodnjo najbolj zahtevne adidasove športne obutve, so pokrili v kombinatu Planika iz amortizacijskih sredstev. Letos v Turnišču načrtujejo, da bodo naredili več kot milijon parov najzahtevnejše Adidasove športne obutve in da bodo kar 80 odstotkov proizvodnje izvozili in s tem zaslužili skoraj šestnajst milijonov dolarjev. Direktor Tonček Horvat je prepričan, da je načrt uresničljiv, saj so vložili veliko denarja in truda za kvalitetno proizvodnjo čevljev za igranje golfa, hokeja, nogometa, za drsanje in tek in za proizvodnjo gorskih in planinskih čevljev.

VELIKA POLANA

V krajevni skupnosti Polana, v kateri so Velika in Mala Polana ter Brezovica, posvečajo starejšim krajanom vse več pozornosti. Tako se je na tradicionalnem srečanju v stari osnovni šoli v Veliki Polani zbralo 50 starostnikov. Srečanje je ob pomoči krajevne skupnosti Polana organiziral krajevni odbor Rdečega križa Velika Polana. Zbranim so predstavniki krajevne skupnosti govorili o dosežkih v minulemu letu in načrtih za letos. Bogat kulturni program so pripravili učenci Osnovne šole Miško Kranjec Velika Polana in malčki iz polanskega vrtca.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

venska demokratična zveza, Slovenska kmečka zveza, Slovensko krščansko socialno gibanje, Socialdemokratska zveza Slovenije, 8. maja 1989.

Op. Od partije in SZDL še vedno pričakujejo, da se bosta deklaraciji pridružili. Podpisne Majniške deklaracije bodo konec tedna sklenile, na katerih mestih bo mogoče podpisovati izjavo. V tem času tudi pričakujejo odgovor uradne politike. Sicer bodo akcijo podpisovanja izjave izpeljali sami.

DELO, Ljubljana, 10. maja 89/7

DELO: PROTESTI

Protestna zborovanja, ker so zaprli Janeza Janšo in ker še vedno niso razčiščene sporne zadeve v zvezi s procesom proti četverici, so po vsej Sloveniji.

- Delavci ljubljanskega mestnega gledališča so sklenili, da bodo, dokler bo Janša v zaporu, vsako predstavo začeli z minuto molka.

- Danes so železničarji na slovenskih tirih ob 9. uri oddali 30-sekundni signal „Pazil!“ S tem so protestirali proti brezpravni državi in izrazili podporo Odboru za varstvo človekovih pravic ter četverici obsojenih.

- Že 5. maja je bil v izolski matični knjižnici kulturni večer, na katerem je 130 udeležencev podpisalo izjavo. Podpisniki izjavljajo, da jim je dovolj stalinističnih procesov v štirih desetletjih naše, od politične represije izmučene in od ekonomskih zablod osiromašene države.

- Na mariborski univerzi so bojkotirali predavanja. Na nobeni od visokih in višjih šol ni bilo predavanj v protest proti ravnanju slovenskih politikov.

DELO, Ljubljana, 10. maja 89/7

V Mariboru so ubrali enako pot kot pred dnevi v Ljubljani — namesto prepovedanega protestnega mitinga so sklicali javno sejo. Na Trgu svobode se je zbralo približno 2000 ljudi, vsi govorniki pa so obsojali mlačnost slovenskega političnega vrha in zahtevali

pravico za četverico, ki jo je obsodilo vojaško sodišče v Ljubljani. Zavzemali so se za resnično svobodo misli in govora, proces pred vojaškim sodiščem pa so ocenili za največji sodni škandal v Sloveniji po drugi svetovni vojni.

Sprejeli so mariborsko deklaracijo o pravicah človeka in državljana, v kateri je zapisano, da pomeni izvršitev nelegitimne in nelegalne sodbe nad enim izmed obsojencev cinično zanikanje temeljnih načel pravne države. Slovenska, še posebej pa mariborska politokracija, kot njen intelektualno in politično plitvejši del, je popustila pred grobimi pritiski tistih sil v Jugoslaviji in Sloveniji, ki nas vodijo na pot brez vrnitve.

- Predsednica Mestnega komiteja ZSMS Marija Pehan je dejala, da se skozi politiko oblasti potrjujejo besede Janeza Janše, da „za oblast v tej državi človeško življenje ne pomeni nič“.

- Božidar Novak, predsednik Univerzitetnega komiteja ZSMS Maribor, je poudaril, da mladi ne nameravajo biti žrtve revolucionarnih klik, ki so pred štiridesetimi leti uzurpirale oblast in se z nje ne ganejo.

- Mariborski rektor dr. Križman je za našo oblast uporabil prisposodbo o filozofu, ki ga boli zob. Ko namreč tak filozof odgovori na zastavljeno vprašanje, tudi sami več ne veste, kaj ste ga vprašali.

- Mirko Nirdorfer, predstavnik Slovenskega krščanskega socialnega gibanja, je dejal: „Dokler bosta kritično mišljenje in resnica omejevana z represijo in monopolno oblastjo, ne moremo govoriti o demokraciji ljudstva, ampak o demokraciji oligarhije. Človekove pravice se lahko uresničujejo samo v sistemu, kjer so v središče življenja postavljena etična merila, ne pa ideološka ali razredna.“

Na Tomšičevem trgu v Celju se je na kulturnem zborovanju v podporo slovenski pomladi zbralo kakih tisoč ljudi.

V Ljubljani so študenti Filozofske fakultete zasedli fakulteto. Pridružili so se jim tudi predstavniki nekaterih drugih fakultet, ki so se prav tako odločili za dvodnevni bojkot predavanj in izpiztov. Na protestu so študenti ostro kritizirali slovenske politike.

DELO, Ljubljana, 12. maja 89/1 in 3

Problem našega vhoda v Evropo ni zgolj problem naše dobre volje. Je predvsem problem evropske pripravljenosti, da nas sprejme. Pa ne takih, kot smo, ampak take, kot v Evropo sodijo. To pa je pogojeno z moderno politiko in ekonomijo.

TELEX, Ljubljana, 20. apr. 89/3.

DNEVNIK: JUGOSLOVANSKA INFLACIJA

Zmanjšanje inflacije očitno ni prednostna naloga ukrepov gospodarske politike nove jugoslovanske vlade, ocenjuje večina tujih sredstev obveščanja. Skeptiki menijo, da je vlada nemočna v spopadu s težavami.

Zahodnonemški gospodarski časopis HANDELSBLATT piše, da jugoslovanski ministrski predsednik s posebnimi ukrepi ne namerava zaježiti inflacije, ker je ta le posledica, ne pa vzrok za stanje. Inflacija bo do konca leta dosegla 1200 odstotkov. „Stavke in inflacija“ je naslov članka ameriške agencije AP. Nedavno povečanje cen naftnih derivatov, električnega toka, osnovnih živil in prometa je povzročilo veliko naraščanje inflacije in pripeljalo do vala stavk z zahtevami po višjih plačah.

DNEVNIK, Ljubljana, 10. maja 89/9.

. . . ni mišljeno, da bi bila (jugoslovanska) partija sposobna sprejemati odločitve, ustrezne za usodo te države. Tega partija že dolgo ne zmore več. Zmore pa v celoti blokirati sleherne drugačne pobude.

NOVA REVJA, Ljubljana, jan.-feb. 89/312.

ivan cankar

na klancu

roman

Počesala se je bila že in umila in samo jopo je bilo še treba obleči.

Od daleč se je nekaj oglasilo, drdralo je po klancu navzdol, zmerom bliže in zmerom glasneje. Francka je nagnila sklenico in par kapelj rumene kave ji je padlo na srajco.

Voz je bil prišel izza ogla, že je bil skoro pred hišo.

Francka ni pogledala na klanec, toda vedela je, da prihaja Kovačev voz. Oblačila si je jopo, a podloga se je bila razparala in roka ni mogla skozi rokav. Francka je zajokala.

„Torej hiti, otrok neumni! Ne ve-kaj!“ Mati je sedela še zmerom na skrinji, sklenico med kolena, in je gledala, kako se je Francka oblačila.

Nežka je sedela na robu postelje, poihtevala je in nosila v usta velike kose v kavi namočenega kruha.

Voz je šel počasi mimo hiše, voznik se je nagnil malo v stran in je zaklical s surovim glasom: „Kje pa ste? Ne bomo čakali!“

Francka je tekala po izbi, Bog vedi kaj je iskala. V robec je zavila velik kos kruha, molitvenik s koščenimi platnicami je držala v roki, tudi ruto je že imela na glavi, nerodno zavezano in preveliko zanjo, tako da se je glava nekako skrila v njej.

Mati je položila desetico na mizo in je dejala: „Pametno rabi denar in ne zapravljaj!“

Francka ni zaspala dolgo v noč. Prihajale so ji na misel reči, motalo se je okoli skrinje vse polno lepega pričakovanja.

Časih, kadar jo je mati tepla, bi zavpila in zajokala od žalosti. Udarila bi sestro Nežko, ker je bila rdeča in sita in je tožila Francko pri materi. Danes pa se bo peljala z vozom na romarsko Goro.

Skočila je s postelje. Mati je bila vsa jezna, ker je mleko prekipelo. Nežka je jokala, ko je videla, da se Francka napravlja na božjo pot.

Francka je pa hitela.

Francka je spravila desetico in sredi nemira in hlastanja jo je preletelo sladko: samo o veliki noči in o božiču je imela v roki bakren krajcar in je hodila z njim celo dolgo uro med šotori pred cerkvijo.

Ko se je še ozrla med vrati na mater in sestro, je bil njen pogled poln hvaležnosti in ljubezni.

Voz se je pomikal počasi mimo, nekdo je zaklical: „No, vozil!“ in zdrdral je po klancu navzdol.

Francka se je prestrašila, da ji je zamrgolelo po obrazu, a nato je pritisnila kruh in molitvenik tesno k sebi, sklonila glavo ter tekla za vozom po hreščečem kamenju.

Ženska se je okrenila na vozu: „Kaj pa tečeš? Saj bomo čakali pri malinu!“

Francka se je spotaknila ob velik kamen, kmalu bi bila padla, in postala je ter se oddahnila. Misli je že, da ji uide voz izpred oči, po klancu, po dolini, za hrib, in strah ji je bil stisnil srce. Ruta se ji je bila nagnila za vrat, v lica ji je bilo vroče in pod pazduho je čutila mokroto.

„Pri malinu bomo čakali,“ je slišala z voza in šla je počasneje z drobnimi koraki, sklonjenim životom. Na hoji se ji je poznalo, da je nastopila romarsko pot. Gledala je za vozom in če je za hip izginil za oglom, je pospešila korake.

Sonce se je že skoro vzdignilo do vrh hriba, nebo je bilo vse rdeče in zgornje hiše na holmu so se sve-

tile v nedeljski beloti. V dolini spodaj pa so še ležale sence, in vrbe, ki so stale na obeh straneh ob potoku, so trepetale v rosi.

Voz je drdral zmerom hitreje po ovinkih v dolino in tudi Francka je hitela. Tam daleč na desni, v kotu doline, je stal ob vodi malin, skrit za visokim drevjem. Lepa bela cesta je držala do njega v ravni črti. Voz je že zavil nanjo. Ker je bila pot gladka in trda, se je pomikal še hitreje in Francka se je spustila v tek.

V dolini je bilo hladno in tiho. Temnozeleno voda potoka je bila mirna kakor ribnik. Samo od daleč se je začulo časih zamolklo šuštenje. Tam je tekel potok prek belega kamenja, ob razritem bregu, napravil si je spodaj okroglo, globoko kotanjo, iz katere se je odtekal trudno in spokojno v dolino. Ob poti se je dvigal tupatam visok jagred. Vršički so se časih nalahko zazibali v vetru in listje je trepetalo enakomerno.

Ko je Francka opazila, kako je bila razdalja med njo in vozom zmerom večja, jo je obšel znova strah, da bi pozabili nanjo in bi jo pustili zadaj. Noge so ji bile že težke in dihala je hitro in naporno. Na levi nogi jo je žulil čevljin pekelo jo je, kakor da bi stopala po žerjavici. Malin ni bil več daleč. Na koncu ceste se je videla gruča dreves, voda je šumela glasneje.

Francka je videla, kako je zavil voz počasi na levo, slišala je, kako je ropotal zamolklo prek mosta ter se ustavil na oni strani, kjer se je svetil novo pobeljen zid.

Tekla je in merila z očmi pot, ki je bila pred njo zmerom enako dolga. Zdelo se ji je, da premika noge kakor v sanjah in se ne more ganiti z mesta. Grlo se ji je začelo stiskati in jokala je — toda brez solza, tiho in skoro mirno, kakor da bi tekel zraven nje nekdo drug in bi zamolklo in pritajeno jokal, ona pa da bi samo poslušala.

Dvoje ljudi je prišlo iz malina, mož in ženska. Kobacala sta se počasi in nerodno na voz, drugi so vstajali in premikali deske, ki so bile položene prek rdeče pobarvanih lestvic. Naposled je skočil na voz tudi voznik, zavihtel bič, zakli-

Francka je zakričala. Krik je prišel sam in nenadno iz prsi, nezavedno. Skočila je prek ceste na drugo stran.

cal je in konja sta potegnili. Nihče se ni ozrl. Govorili so med sabo in so se smejali in se niso spomnili nje.

Francka je zakričala. Krik je prišel sam in nenadno iz prsi, nezavedno. Skočila je prek ceste na drugo stran, kakor da bi bilo tam bliže. Sklonila se je še bolj, odprla je usta in je tekla. Čizmi so se ji bili odvezali in so peketali kakor coklje.

Že je prišla do mostu, do malina. Tam pa se je cesta spet dvignila in spet je bila grapava in kamnita. Vili so se navzgor še bolj strmi klanci kakor na drugi strani. Hrib je bil poraščen z redkim bukvjem.

Risbe na straneh 15 do 17 je narisal slikar Lojze Perko.

Gladkokožne krevljaste veje so se gale časih prek ceste.

Konja sta bila krepka in spočita in voz je drdral zmerom enako, dasi je šlo navzgor. Po posebno strmih ovinkih sta stopala konja korakoma in grivasti glavi sta kimali.

Kadar je Francka opazila, da se pomika voz nalahko, je skočila, kakor da bi jih hotela dohiteti z enim samim korakom. Toda život se je spenjal naprej, noge pa so ostajale zadaj in so bile težke in nerodne.

Časih se ji je zdelo, da se je nekdo ozrl in pred motnimi očmi je nekdo pokimal in je zamahnil z roko in voz se je ustavil. A kakor je tekla, je tekel tudi voz. Ni se bil ustavil in nihče ni bil zamahnil z roko.

Francka je začela klicati, toda glas je bil šibak in hripav in ker je voz ropotal, je pač niso mogli slišati. Noge so se premikale zmerom počasneje in koraki so bili zmerom manjši. Časih se ji je celo zdelo, da se pomika nazaj, da ji uhaja pot izpod nog, kakor da bi hodila po vodi s tokom in bi valovi pod njenimi nogami hiteli pred njo v daljavo.

„Čakajte, čakajte!“

Kamenje jo je oviralo in tako je poskakovala s te strani ceste na

drugo, a pot je bila povsod razrita in posuta z velikim ostrim kamenjem in voz je bil zmerom enako daleč. Kadar je zavil za drevje, jo je spreletel mraz in obšlo jo je, da ga ne ugleda nikoli več in da izgine po hribu navzdol za zmerom.

Domislila se je, da bi presekala ovinke in da bi tekla naravnost skozi gozd po bližnjicah. Skočila je prek jarka, na travo. A komaj je tekla deset korakov, jo je zgrabil strah, da bi zgrešila pot in da bi se izgubila.

Vrnila se je na cesto in dolga robida jo je oprasnila po licu. Ko je skočila, je stopila na trakove desnega čizma in trakovi so se odtrgali. Francka je postala, zajokala je naglas in je tekla dalje.

Dospeli so že vrh hriba. Tam je držala pot po grebenu v dolgi črti, ki se je samo tupa tam nekoliko nagnila ali se vzbočila, kakor da bi se hotela ogniti skupini starih dreves. Časih se je zasvetilo skozi listje in se je videlo daleč po ravnini, ki se je lesketala v soncu.

Najprej je prišel voz po klancu gor. Konja sta bila že malo trudna. Stopala sta trdo, da se je trl pesek pod kopiti, in nagibala sta glavi skoro do tal. Romarji so bili veseli in kričeči ženski glasovi so odmevali po gozdu.

Za vozom je prišla Francka, stopla je daleč zadaj. Z voza se je videla majhna in drobna, kakor da bi se pomikala po cesti smešno narejena, vsa zaprašena in posvaljkana

punca iz cunj. Tudi njen glas je bil tako tenak in slab — kakor da bi jo nekdo v svojo zabavo stiskal za prsi in bi cvilila.

Tako je teklo za vozom, teklo venomer in jokalo s tistim tankim, cvilečim glasom.

Obrnila se je na vozu debela in nerodna ženska, da bi se popravila na sedežu in ko se je obrnila, je pogledala dol po cesti in je opazila Francko.

„Poglejte no, še zmerom teče za nami tisti otrok, Drmaškina Francka! . . . Hé, deklè, kaj si znorela?“

Francka se je pognala naprej. Slišala je, da jo kličejo in da jim je hudo, ker so bili pozabili nanjo.

Pognala se je naprej in je tekla hitro in lahko. Vsa utrujenost jo je

Druga romarica je zavpila: „Tak ne bodi neumna, dekle, pa ne tecil! Kako je neumna!“

minila in solze so se posušile, kakor da bi jo bil kdo obrisal po licih s hladnim robcem.

Tudi drugi so se obrnili in so gledali. Voznik je gnal.

„Glej, pa res še zmerom teče . . . deklè neumno!“

Žirovec, ki je bil vesel človek, je zaklical: „Sliš, deklè, kaj pa ho-diš? Stopi gor! . . . Teče kakor pes za vozom. Stavim, če bi jo z bičem podil nazaj, da bi spet prišla za nami!“

Druga romarica, suha in gubasta ženska s košaro v naročju, se je usmili in je zavpila: „Tak ne bodi neumno, deklè, pa ne tecil! Kako je neumno!“

Pogledala je jezno in je pljunila z voza.

Pogovori so utihnili. Vsi romarji in romarice so gledali nazaj na tisto smešno in zaprašeno punco iz cunj, ki se je pomikala za vozom. Voznik je gnal.

Francki se je bilo sprva zazdelo, da se voz ustavlja, da stopajo konji samo še korakoma in da bodo precej zavili malo v stran ter čakali nanjo. Skakala je lahko in veselo prek kamenja, prek blatnih luž, ki so bile ostale za poslednjim dežjem v senci košatih bukev.

A kmalu je zapazila, da ni razdalja med njo in med vozom še nič manjša, in postala je, da bi videla natanko. Voz je hitel kakor prej in voznik je sedel sključen spredaj, v levici je držal vajeti, v desnici bič.

„Čakajte! Čakajte!“

Zakaj ne čakajo, ko so jo videli in so klicali, da naj stopi gor? Nerazumljiva groza jo je obšla in mrz ji je bilo v hrbet, kakor da bi ji pihal hladan veter za vrat in po telesu dol.

„Nečejo čakati!“ jo je spreletelo hipoma, zgrabilo jo je kakor s trdimi rokami. Vidijo in nečejo čakati. Sedé na vozu in gledajo, kako teče za njimi in vpije in joka, pa se smejejo. Prijetno sedé, roke uprte ob kolena, glavo malo sklonjeno, in se smejejo na tihem, kakor tisti žid v cerkvi, ki sedi ob strani in gleda, kako bičajo Jezusa.

Skočila je čez mlako, levi čížem se je sezul in je odletel v stran, spotaknila se je in je padla. Vstala je

hitro, komaj da se je bila dotaknila tal, in je tekla z eno obuto, drugo boso nogo. V boso nogo ji je bilo hladno in je tekla laže, zato si je sezula še drugi čizem. Toda kmalu je čutila ostri pesek in s prsti se je zadevala ob kamenje tako, da so krvaveli.

Žalostna je bila, da bi sedla v travo in umrla. Nič več ni bilo nemirnega strahu in nemirnega upanja — samo velika žalost, ko bi se človek skrnil kam v temo in bi ne potožil nikomur.

„Nikoli jih ne doidem!“ si je mislila in zazdelo se ji je, da bi jih ne došla nikoli, če bi tekla za njimi do konca sveta in do konca življenja. Ta misel je bil žalostna, a tako mirna, da se je spominjala vseh drugih reči, kakor da bi sedela v kuhinji ali da bi ležala na postelji, ne pa da bi tekla z okrvavelimi nogami za vozom, ki je daleč kakor sonce na nebu.

Tako se je spomnila na tisti večer in na svetlo židano ruto, ki je bila razgrnjena po mizi in ki je tako sladko zašumela, če se je je človek dotaknil z roko. Zazdelo se ji je, da ne doide nikoli voza in nikoli židane rute in da bo zmerom vse tako puisto in žalostno. Če bi tekla do konca sveta in do konca življenja, bi ne dohitela voza ne židane rute, ne maslenega kruha . . . , vse veselje pred njo in ona zadaj z okrvavelimi nogami.

Bolelo jo je že telo in zibalo se ji je pred očmi. Mislila je, da bi kar postala in sedla ter se odpočila, a ko je tako mislila, je tekla venomer in je tiščala k prsim čizme in kruh in molitvenik . . .

Kovačev hlapec, plečat in rdeč fant, se je obrnil k vozniku:

„No, pa malo počakaj . . . Naj se obesi gor otrok . . . Kako ti teče!“

Konja sta stopala polagoma, voznik se je malo okrenil in je gledal nazaj.

„Zdaj teči! Dolgo ne bomo čakali!“

Francka je tekla hitro, a njeni koraki so bili že tako drobni, da ni hodila hitreje od konj, ki sta stopala široko in trdo.

„Teči! Teči!“ so klicali z voza in v Francki sami je klicalo z glasom,

polnim strahu in bolečine: „Teci, Francka, teci, teci!“

Noge so ji omahovale ter so nerodno opletale, zanašalo jo je na to in na ono stran ceste.

„No viš, zdaj pa ne teče! . . . Hé, če misliš!“

Francka je sklanjala glavo globoko, kakor truden konj. Usta so bila odprta in sople je naglas, hripavo. Oči so gledale, a videle niso ničesar razen voza, ki se je zibal, kakor da bi se tla majala pod njim.

„Hi-ii!“

Planila je, skočila, zadela se je že voza, vzdignila je roke ter se naslonila s komolci, da bi se pogrnala gor . . . Voz se je stresel, švignil je izpred oči, udarila se je s čelom ob rob ter je padla na tla.

Planila je, skočila, zadela se je že voza, udarila se je s čelom ob rob ter je padla na tla.

Ležala je na kolenih in na obrazu, kakor da bi molila. Kruh je ležal na pesku, molitvenik je držala v iztegnjeni roki. Hlapec je skočil z voza in se sklonil čez Francko.

„Vstani! Ali si se hudo udarila?“

Prijel jo je za rame z debelimi, težkimi rokami in jo vzdignil nalahko. Na njegovem širokem obrazu je bilo nekaj mehkega, skoro otroškega. Vzel jo je v naročje, nato je pobral še kruh in čizme in jo je nesel na voz.

Francka je odprla oči, pogledala mu je v obraz in tako sladko ji je bilo, da mu je dala roko okoli vratu.

Posadil jo je poleg sebe, zaklaval vozniku: „Poženil!“ in voz je zadržal po ravni cesti med košatim bukovjem . . .

Zmerom bolj se je svetilo izza listja. Sonce je že prodiralo globoko v gozd, velike svetle lise so se lesketale med sencami na poti in na mahu. Časih je stopilo drevje vstran in za trenutek, ko je šinil voz mimo, se je videlo dol po ravnini, kjer so se razprostirali zeleni travniki. Pot se je že nagibala, spustila se je naposled v klanec in kamenje je hreščalo ter se trlo pod zavrtimi kolesi.

Francka je gledala po ravnini z velikimi, veselimi očmi. Zatrepetala je časih in zaihtela, kakor po dolgem jokanju.

Nad čelom, kjer se je bila udarila ob voz, se je prikazala siva buška. Gole noge so bile vse oprasene, na prstih se je mešal prah s krvjo.

Ruta je ležala okoli vrata in lasje so bili razmršeni.

A če je gledala Francka dol v dolino, se ji je obraz čisto spremenil, gorel je v zdravi, krepki rdečici, ustnice so bile napete, temno rdeče, kakor pobarvane s papirjem, ki je cikorijska zavita vanj, oči so sijale mirno v senci dolgih trepalnic in časih so zamežikale od svetlobe, ki je lila z neba zmerom žarneje po vsej božji zemlji.

Kakor da bi bila umrla, ko je ležala na kolenih in na obrazu in ni več slišala in ne videla ničesar, in kakor da bi se vozila zdaj proti svetim nebesom, nebeškemu veselju naproti . . .

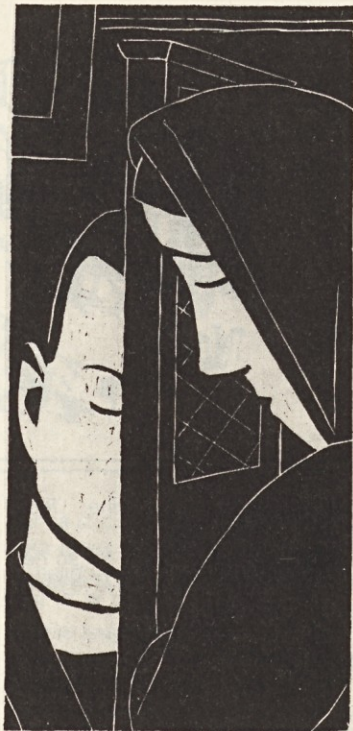
Romarska Gora se je vzdignila od daleč. Zazvonilo je tam gori z zamolklim zvokom in zazvonilo je tudi naokoli po drugih cerkvah, po vseh holmih in hribih, vmes se je slišal lepi glas velikega zvona farne cerkve sv. Pavla. Ves zrak je bil poln prelepe pesmi, ki je zazvenela časih glasno in mogočno, da so se dvigali glasovi prav gor do sonca, in je potem polagoma ugašala, tako da je bila podobna samo še trepetajočemu vdihu.

Voz je došel na ravnino, na široko, gladko veliko cesto. Ob cesti je stala tupatam hiša — vrata zaklenjena, okna zabita: vse je bilo na Gori.

Dohajali so romarji in romarice, prehiteli so bili velik voz, ki je bil ves natlačen, da sta ga komaj vlekla kljusasta konja.

Romarji, ki so hodili peš, so zavili kmalu na drugo pot, ki je držala prek močvirja in se je spenjala potem strmo na hrib. In pomikala se je navzgor dolga vrsta, podobna vrsti črnih mravelj.

Na vozu si je bila Francka spet obula čizme. Ob žakljevini, ki je ležala na dnu voza, si je obrisala prah. Popravila si je tudi lase in si je prevezala ruto. Časih je posegla v žep, da bi videla, če ni izgubila desetice. Vsa žalost je bila že daleč

zadaj, izginila je tako čisto in brez sledu, kakor so izginile sence, ki so ležale še malo prej po vsej dolini in jih zdaj nikjer več ni bilo. Samo telo se je še stresalo — kakor se stresa listje v rosi, kadar zasveti zora.

Počasi je vlekel voz po ovinkih. Došel jih je sredi hriba lahek koleselj. Sedel je v njem župnik od sv.

Pavla. Moški so se odkrili, ženske so pozdravile z zategnjenim glasom, s kakršnim odgovarjajo pri litanijah. Koleselj je švignil mimo in se je kmalu skril za drevje.

Od zgoraj je prihajal šum, ki je bil zmerom glasnejši, kakor da bi se bližali slapu. Ves skrivnost in prazniški je bil ta šum — Francki je bilo, kakor da stopa s sklonjenim životom in pobožno povešenimi očmi v veliko cerkev, kjer buče orgle in je zrak poln dišečega kadila.

Izza drevja se je vzdigalo visoko sivo zidovje. V stolpu je zvonilo k deveti maši, a zvonjenje se je slišalo v bližini nerazločno, kakor da bi prihajalo iz zemlje.

Pred veliko hišo, gostilnico, se je voz ustavil, ženske so stopale počasi dol, ker so jim bile noge odrevenele, in hlapec je zavlekel prazen voz na dvorišče.

Francka je stala in ni vedela, kam bi se obrnila. Od velikega šuma — kakor ob nedeljah pred cerkvijo — in od kričanja ljudi, ki so prihajali v gručah mimo, se ji je vrtelo v glavi. Šla je za vozom. Hlapec se je ozrl nanjo in se je zasmejal.

„Le pojdi, te bomo že čakali! Po kosilu pojedmo.“

In ko je šla, je še zklical: „Nič se ne boj, te bomo že poiskali!“

Šla je med ljudmi po klancu in je prišla na velik prostor, ki se je razprostiral pred cerkvijo.

Cerkev je bila stara in velika, sivo zidovje je kipelo skoro do neba, tako da so bili kostanji, ki so rasli ob zidu, čisto pritlikavi.

Velika vrata so bila na stežaj odprta. Široke kamnite stopnice so držale do vrat in ljudje so hodili venomer gor in dol.

Iz cerkve se je slišal zvonek glas — pridiga je bila. Od oltarja se je svetilo od prižganih sveč in od zlata in srebra, tako da so oči zamežikale, če so pogledale gor.

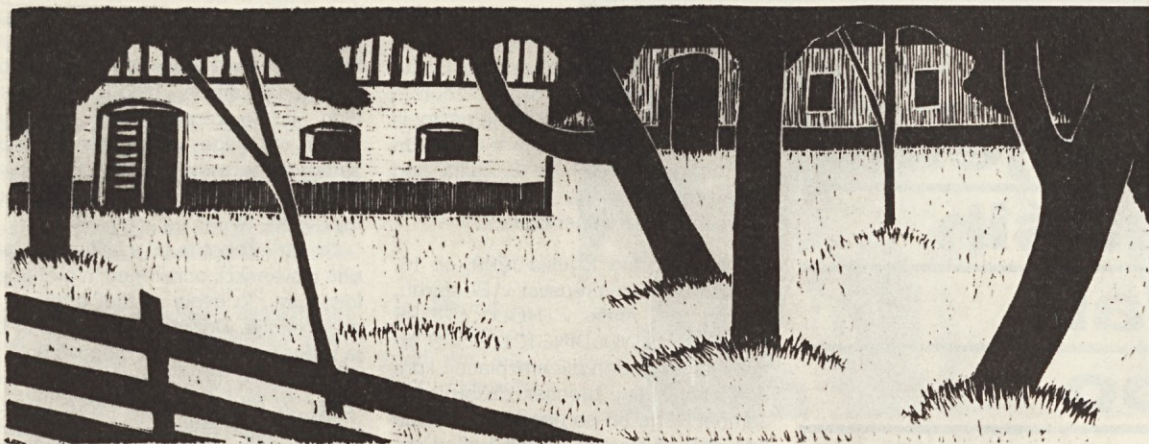
Pred cerkvijo je bilo brez števila belih šotorov in tam so bile naprodaj lepe in drage reči.

Francka je tiščala desetico v roki in je hodila v gneči — bilo ji je kakor v sanjah. Pred vsakim šotorom so se trli ljudje in Francka se je komaj prerila, da bi gledala.

Prodajalke so kričale venomer,

Francki je bilo, kakor da stopa v veliko cerkev, kjer buče orgle in je zrak poln dišečega kadila.

Risbi na straneh 18 in 19 je narisal nemški slikar Wener Berg, ki si je izbral za svojo novo domovino koroško Podjuno.

vse so bile debele in rdeče. Ženske so se prepirale, ogledovale svete podobe, svetinje, molke, križce, sveče in blago za obleke, predpasnike, nogavice, rute . . . Vse je govorilo vprek, glasovi so se križali, spajali, so se dvigali in so pojemali, tako da je bilo vse en sam nerazločen šum.

Francko je nosilo, kakor da bi plavala. Zdaj jo je zaneslo čisto blizu cerkve, tja k šotorom, kjer so prodajali sveče, svetinje in molke za pobožne romarice. Potem jo je neslo počasi nazaj proti šotorom, kjer so bile nakopičene medene slaščice. Tiščala je desetico v roki, a zdaj ji še ni prišlo na misel, da bi kupovala. Gledala je samo in tako ji je bilo, kakor da bi okušala od vsake lepe stvari, ki so jo oči ugledale, in kakor da bi bilo vse to pripravljeno zanjo.

Tok jo je nesel spet navzgor, proti cerkvi, in opazila je, da stopa že po stopnicah. Od vseh strani so vrel ljudje — zvonilo je k deseti maši, ki jo je daroval župnik od sv. Pavla.

Med vrati so se gnetli, niso mogli naprej. Nekateri so še prihajali od devete maše in tako se je časih ves tok pomaknil prav do stopnic, nazaj, potem pa se je pognal siloma spet do vrat. Ljudje so molčali in so rili s komolci.

Velika gneča je bila pred kropilnim kamnom. Trikrat se je bila prerila Francka do njega in trikrat jo je zaneslo v stran. Iztegala je roko, da bi pomočila prste v blagoslovlje-

no vodo ter se prekrizala. Toda ni se mogla ganiti in dotaknila se je samo ust z mokrim palcem. Do čela ni mogla seči, ker so ji tiščali roko k životu.

Zacingljali so zvončki, orgle so se oglasile na koru, oblak dišečega dima se je vzdignil izpred oltarja.

Francka je stala sredi cerkve, ob klopeh.

Polagoma se je spustila na kolena, sklonila je glavo in je odprla molitvenik. Obšlo jo je nekaj neizmerno lepega in sladkega in zajokala bi od sreče. Brala je počasi, od črke do črke, lepe mašne molitve. Ustnice so se premikale, oči so bile rosne in lica so gorela. Iz znanih skrivnostnih besed, ki jih človek bere in ki begajo medtem nje-

Obšlo jo je nekaj neizmerno lepega in sladkega in zajokala bi od sreče. Oči so bile rosne in lica so gorela.

gove misli po tujih krajih, med grehi prejšnjega življenja, med upi prihodnosti, je vstajala globoka sladkost in je polnila srce do vrha, vstajalo je iz njih cingljanje zvončkov pred oltarjem, mogočno petje orgel in duh kadila, ki je plaval nad glavami in je legal na vse pobožno ljudstvo kakor blagoslovljen pajčolan.

Francka si je komaj še upala izgovarjati besede, ki so stale tam napisane z velikimi črnimi črkami in so ji gledale v obraz, mirno in skrivnostno, kakor Mati božja z oltarja. Drobnost telesce se je nagibalo zmerom niže, glava se je sklonila in solze so ji kapale na molitvenik. Vsi grehi so ji prišli na misel, ki jih je storila, mati ji je prišla na misel in Nežka, in vsi, ki je zdaj mislila nanje, so se ji zasmilili in čutila je, da je bila grešila nad njimi, da jim je storila mnogo hudega.

Klečala je kakor v oblaku. Oči so komaj videle od svetlih solza in nog ni čutila. Zazdelo se ji je celo časih, da se premika, da se vzdiga in da plava klečče — kakor v sanjah, kadar je mislila, da širi roke in da leti stojé prek rumenega pšeničnega polja, tako da se noge niti ne dotikajo klasja — in vse, cerkev, oltar, Mati božja na oltarju, vse je plavalo mirno in počasi navzgor, v megli dišečega kadila, izza katere so trepetale luči neštevilnih sveč.

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Vedno je polno dogodkov v naših slovenskih občestvih po Angliji. Komaj je mimo velika noč, ki je središče naših praznovanj, že se pripravljamo na Slo-

Sorodniki in znanci dr. Cirila Žebota. Druga z desne je nečakinja gđc. Alenka, z desne pa g. Drago Lavrenčič iz BBC-ja in ga. Dora Lavrenčič-Žebot, pokojnikova sestra.

venski dan, ki bo letos v Bedfordu 28. maja — kot vedno na zadnjo nedeljo v mesecu maju. Že vnaprej pa se veselimo obiska otrok in mladcev iz Opčin pri Trstu, ki bodo s svojim zborom Zvonček in ansamblom Burja nastopili pri slovenskih skupnostih v Bedfordu in Rochdalu dne 1. in 2. julija pod vodstvom duhovnika Toneta Bedenčiča, župnika iz Repentabra.

V soboto, dne 1. julija 1989, ob 16. uri bo Zvonček prepeval v Bedfordu, najprej pri maši v HOLY CROSS CHURCH na WOLDINGTON ROAD, po maši pa bodo priredili brezplačen koncert v tamkajšnji župnijski dvorani. Ansambel Burja bo po pevskem sporedu poskrbel ob domačih vižah tudi za zabavo s plesom.

V nedeljo, dne 2. julija 1989, ob 15. uri, bodo naši gostje nastopili z istim sporedom tudi v Rochdalu (nad Manchestrom). Začeli bomo s sveto mašo v kapeli sester palotink (Reechwood). Koncert in zabavni del programa pa bo v sestrski dvorani.

Vse rojake v Angliji in Walesu prireditelji obeh koncertov lepo vabimo, da se udeleže te edinstvene priložnosti, ko bodo lahko poslušali iz grl skoraj 50 otrok in mladincev res kvalitetno slovensko pesem in melodijo. Prisrčno vabljeni!

Še dva že pretekla dogodka sta zelo vredna omembe: *spominska sv. maša za pokojnim dr. Cirilom Žebotom in mednarodna maša* (multicultural mass) v St. George Cathedral v Londonu.

Kakšnih 50 rojakov iz raznih krajev Anglije in Walesa se je udeležilo spo-

minske maše za pokojnim Cirilom Žebotom tako, da je bila kapela našega doma to pot premajhna. Med mašo sta bila naglašena posebno sledeča od osmih Jezusovih blagrov: „Blagor njim, ki so zaradi mene preganjali . . .“ in „Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili . . .“

Dr. Ciril Žebot je bil v življenju zaveden slovenski izobraženec in praktičen katoličan. To dvoje je tudi izžareval v svoje okolje. Doživljal je napade in bil je preganjan. Toda vse njegovo delo je vedno ostalo na akademski višini, tudi kadar je odgovarjal na nizke udarce komunističnih oblastnikov iz domovine ali pa napade svojih neokomunističnih idejnih in političnih nasprotnikov.

Nečakinja Alenka Lavrenčič je po sv. maši lepo spregovorila o svojem stricu Čiru, ko nam je v angleškem jeziku predstavila Cirilovo osebnost iz prve roke. Sicer pa je Alenka že nam vsem poznana in priznana žurnalistka, ki redno piše v razne katoliške časopise, predvsem v The Universe pod imenom Alenka Lawrence. Sedaj je zaposlena tudi na BBC-ju, angleški oddelek, kjer jo zelo cenijo.

Še v pozno popoldne in celo v večer smo se zadržali v Našem domu z družinama Dore Lavrenčič-Žebot in Anice Stuttard ob spominih na pokojnega dr. Cirila Žebota.

Drugi dogodek meseca aprila pa je

Naše slovenske noše so nas lepo zastopale pri mednarodni maši v St. George Cathedral v Londonu.

bila vsakoletna mednarodna maša, katera smo se tudi letos udeležili Slovenci iz Londona in okolice v kar lepem številu. Zelo reprezentativno so nas zastopale narodne noše — gospa Marica Hirschegger-Biberovič, gdč. Poli Hočvar in g. Filip Vidmar. Na pričujočih fotografijah lahko vidite gospo Marico ob škofu Howardu Trippu, ki je vodil mašno bogoslužje ter vse tri slovenske noše z bandero brezjanske Matere božje.

S tega sveta je odšel v večnost naš rojak Viktor Pivk v starosti 62 let iz Idrije. Pogreb je bil v petek, dne 28. aprila, v Mansfieldu. Spominjamo se ga v molitvi, ko izrekamo sožalje njegovim domačim in sorodnikom. Naj v miru počiva!

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — V juliju bo šel linški izseljenski duhovnik po 44 letih dela med izseljenci v pokoj. Mariborski škof je bil naprošen, da pošlje duhovnika iz svoje škofije, saj je 90 odstotkov vernikov iz njegove škofije. Sporočila iz Maribora še ni, zato ni mogoče že sedaj povedati, kakšna bo bodočnost slov. kat. Misije za Gornjo Avstrijo in Salzburško. Če ga bo škof poslal, je predvideno, da bo začel z mašami s septembrom. V juliju in avgustu slovenskih maš tako v Linzu kakor na Salzburškem ne bo.

V nedeljo, 16. aprila, smo v našem centru obhajali *70-letnico* ge. Kristine Schweighofer. Velika dvorana je bila polna. Želeli smo ji še mnogo leta, tudi zdravico smo ji zapeli. Gospa je vse pogostila.

Istega dne sta obhajala *rojstni dan* g. Ivan Tkalec iz Trauna (81 dopolnjenih let) in g. Stanko Duhanič st. Ta dva sta plačala vso pijačo. Hvala Bogu krepost gostoljubnosti med nami še ni zamrla. Vsem darovalcem pogoščeni izrekamo iskreno zahvalo. Naj vsem Bog poplača!

V nedeljo, 30. aprila, smo pa obhajali *rojstni dan* g. Ludvika Sadla. Nje-

Ga. Marica Biberovič v narodni noši ob škofu Howardu Trippu.

gov sin Ludvik je prinesel s seboj kitaro in spremljal petje, ki ga je bilo tisto nedeljo zelo dosti. Slavljenec je dal za pijačo. Mi smo mu pa zapeli zdravico.

Na prvo majsko nedeljo smo obhajali v našem centru *materinski dan*. Navzočim materam smo želeli vse najboljše. G. Zlatko je igral na harmoniko, mi pa smo prepevali narodne in Marijine pesmi. Misijonal je še posebej pozdravil mlade matere in že v naprej čestital tisti mladi materi, ki bo prva rodila tretjega otroka. Ga. Schweighoferjeva je spekla potico. To nedeljo je praznovala svoj god ga. Gizela Kerec in je dala za pijačo. Štiri matere, ki bi tudi morale speči potice — tako so se dogovorile —, pa jih niso, so pa plačale vse, kar smo pojedli. Res so nas presenetile, saj bi morali otroci in očetje gostiti. Lepo majsko nedeljo smo tako preživel. Duhaničeva mama je imela polne roke dela. Najlepše je pri njej to, da se nič kislo ne drži, temveč je vedno nasmejana in z veseljem opravi vse delo v kuhinji. Le pomivati in brisati ji tudi druge pomagajo. Če bo tak duh med ženami ostal, še dolgo ne bo konca slov. centra v Linzu. Najlepša hvala vsem, ki so pripomogle, da je bil materinski dan res lep.

Dva *prvoobhajanca* imamo med seboj. 4. maja je sprejel prvo obhajilo Boris Ribič, 28. maja pa njegov bratranec Kristijan Skala. Oba sta ministranta, pa tudi pojeta pred oltarjem, posebno med litanijami.

Naš „ljudski pesnik“ g. Anton Häuschen je imel kar težko nesrečo. Ko je z motorno žago rezal les, mu je skoraj

prste odrezalo. Še sedaj ne more voziti avtomobila. Pogrešali smo njegovih verzov pri naših slavnostih. Želimo mu, da bi čim prej spet mogel sedeti za volanom in večkrat priti med nas.

Klub upokojencev v Kleinmünchnu je 6. maja priredil *Materinski dan*. Povabil je naše pevce, da so na prireditvi peli. Pevci so nastopili v narodnih nošah in peli le slovenske pesmi. Navdušenje poslušavcev je bilo veliko. Tako nastopi gotovo veliko prispevajo k medsebojnemu spoznavnanju in razumevanju.

SALZBURŠKA

TENNECK — Na binkoštno nedeljo je bilo vreme severno od Alp zelo deževno. Med vožnjo iz Linza v Tenneck se je misijonal večkrat vprašal, le koliko ljudi bo pri maši. Ob praznikih gre do ljudje le radi domov. Ko je pred mašo ugotovil, da je vernikov toliko, kolikor je bilo apostolov na praznik v dvorani zadnje večerje, je bil tega zelo vesel.

Seveda bi jih bilo lahko še več, saj samo v Tennecku živi okrog 30 Slovencev, v okolici pa tudi ne tako malo. Misijonal je ljudem povedal, da je junija še redna maša. Če bo škof dr. Kramberger poslal duhovnika, se bodo maše nadaljevale. Če pa duhovnika ne bo, potem pa bo maša kvečjemu dvakrat na leto.

Po maši smo se še malo pogovorili in potem razšli. Ljudje so obhajali materinski dan in so bili povabljeni na razne kraje; zato se jim je kar mudilo.

Krst Verene Marije
Schnabl.

Tu je napovedana fotografija od krsta
male Natalije Nadine Rožički.

KOROŠKA

SPITTAL ob DRAVI — V soboto, 23. aprila, je bila med mašnim slavljem *krščena* Verena Marija Schnabl, hčerka ge. Marije roj. Poderžaj, nekdanje veroučiteljice, in Otona Schnabla, doma iz Wagne na Štajerskem. Njegova mati je bila tudi Slovenka iz Spodnjega Štajerskega. Za botro je bila ga. Metka Florjančič. Berilo med mašo je bral v nemščini najstarejši bratec. Sicer pa je bila maša slovenska. Ker je bilo zraven nekaj pevcev, smo tudi prepevali in tako je bil ves krstni obred lepo doživetje. Krstil je slov. narodni delegat za Avstrijo.

PREDARLSKA

Materinska proslava. — Življenja si skoraj ne moremo več predstavljati brez obhajanja različnih obletnic, godovnih in rojstnih dnevo, jubilejev itd. Hvalevredno je, da se spomnimo na prehojeno pot in ovrednotimo dobre, pa tudi manj dobre strani. Velikokrat s ponosom gledamo nazaj in ugotavljamo, kaj vse smo naredili za narod, domovino, za družino; odvisno od poklica, ki ga opravljamo. Ob takih prilikah je izrečeno veliko pohval, vzpodbudnih besed in vse dobro za prihodnost. Kot priznanje za delo dobimo včasih pohvalo, darilo ali celo kakšen časten naslov. Žal, pa je veliko pozabljenih in prezrtih, ki bi morda zaslužili večje nagrade in pohvale za delo in žrtve, ki so jih storili v življenju. Eden od takih po-

klicev je zagotovo materinstvo. Toliko poguma, skritih žrtev in trpljenja je skritega v tem poklicu, da se ne da poplačati z nobenim darilom, pohvalo ali častnim naslovom. Tega se zavemo šele takrat, ko je ta poklic materinstva ogrožen, ko odpove ali pa je na kakšen drug način oviran. Od tega poklica je odvisna rast naroda, družbe in končno ves napredek sveta.

Letos smo pripravili materinsko proslavo pred binško praznikom, v soboto, 13. maja v Dornbirnu. Prvič smo gostovali v dvorani župnije Haselstauden, na robu Dornbirna. Lepa, mogočna dvorana, ki je bila okrašena s slovenskim „pušeljcem“ in sliko matere ob zibelci v narodni niši, v ozadju pa napis: Materinski dan.

V skrbeh smo bili zaradi obiska, ker je mnogo rojakov odšlo domov za praznike. Skrb je bila odveč; dvorana je bila polna; bilo jih je več kot prejšnja leta. Pridružil se nam je nekaj bratov Hrvatov, ki so letos prvič predstavili folklorno skupino Veseli slavuji. Zaplesali so nekaj narodnih plesov in zrecitali par pesmi v njihovem jeziku. Hvalevredno, da v tujini pokažemo, da prihajamo iz iste domovine in delimo skupno usodo v tujini.

Tokrat so se nam predstavili mladi iz vseh koncev dežele. Najprej so zapeli nakej pesmic. Nato so muzikantje „urezali“ narodne. Vmes je g. Štefan prebral Cankarjevo črtico Greh, kjer nas Cankar svari pred grehom zatajitve matere, to je jezika, domovine in vere. Opomin mnogim rojakom, ki pozabljajo na te vrednote. Boleča in trpka rana našega zdomstva in izseljenstva. Sledila je zborna recitacija o usodi na-

šega človeka v tujini. Grenka izkušnja, kako se more ob delu in različnih težavah premagovati in zatajiti sebe. Sporočila domov, posebno materi, ki z budnim očesom spremlja svoje, pa moraš lagati.

Sledili so plesi, pa recitacije, pa igranje na različne instrumente; vse v zahvalo našim dobrim mamicam. Pri-tegnila je posebno recitacija narodne Sirota Jerica. Usoda otroka, ki izgubi najdražje na svetu, svojo mater.

V drugem delu so se zvrstili plesi in narodne viže ter celo nekaj ritmičnih predstav. Program je bil zelo pester in kvaliteten. Zahvalo za delo in trud je izrekel g. dr. Röger. Z začudenjem je ugotovil, da je še toliko slovenskih otrok, ki govorijo materin jezik in ohranjajo naše narodne običaje. Pozdravil je naše brate Hrvate in priporočil še tesnejše sodelovanje, za kar je požel velik aplavz. Zahvalil se je vsem prirediteljem; v prvi vrsti g. učiteljici Pipp za potek prireditve in pripravo. Pa tudi vsem ostalim, ki so tokrat sodelovali na naši materinski proslavi.

Po „uradnem“ delu proslave pa so razveseljevali naše mamice muzikantje Die 5 Musikapostel. Ob dobri postrežbi zvestih „prostovoljcev“ in domačih vižah se je proslava nadaljevala do poznih večernih ur.

Vaše mamice so vam hvaležne za vse lepe besede in darila, za pomoč in ubogljivost z željo in upanjem, da boste ostali otroci slovenske MATERE.

S skupno pomočjo in žrtvami vseh gremo pogumno naprej.

Vaše mamice iz Vorarlberga

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Četrto nedeljo v aprilu je Slomšek v mešani in moški zasedbi nastopil v Veldwezelu pred flamskim občinstvom v sodelovanju z drugimi pevskimi zbori. Spet se je zgodilo, da so slovenski pevci toplo presenetili poslušalce tuje narodnosti. Bili so res odlični, posebno v mešanem zboru. Poslušalci so kljub dolgemu programu ostali ves čas izredno pazljivi.

V aprilu sta ga. Zinka ob svojem rojstnem dnevu in g. Stanko Revinšek ob svoji šestdeseti obletnici priredila *družinski praznik* v krogu sorodnikov in najbližjih prijateljev.

Čestitkam se pridružujemo tudi mi. Ga. Zinka je znana po svoji gostoljubnosti, g. Stanko pa je že pred leti za svoje zasluge v naši skupnosti bil imenovan za častnega predsednika društva Slomšek in še vedno veliko časa posveti slovenski stvari. Gostje so slavlencema poklonili nov pralni stroj.

Iskrena zahvala obema za vestno sodelovanje in božji žegen v prihodnjih letih!

Materinski dan: Prvo nedeljo v maju smo slavili materinski in očetovski dan. Naše tri skupine na področju so se dogovorile, da bodo nekatere praznike slavile skupno. Tako je božičnico organiziral Naš dom, srečanje za tiste, ki imajo več kot 55 let, je pripravilo društvo sv. Barbare, materinski dan pa je bila Slomškova naloga. Slovesnost se je začela s službo božjo, nato je Biba šola pod vodstvom ge. Anice Varzsak-Kos in g. Poldeta Cverleta pokazala, česa se je naučila. Naši najmlajši so z deklamacijami, petjem in plesom navdušili dvorano. Naše mamice so otroci počastili s šopki šmarnic. Po pogostitvi je zbor v mešani in moški zasedbi pod vodstvom g. Poldija Cverleta doživeto zapel vrsto

umetnih in narodnih. Dvorana Casino je izredno prijetna za pevce in poslušalce. Ga. Anica in g. Polde sta bila nagrajena s posebnim aplavzom za odličen uspeh pri mladini.

Imeli smo prav lepo popoldne. Čestitamo vsem, ki so se trudili v pripravih. „V slogi je moč!“

HOVEZAVEL

Naš dom je praznoval V. obletnico delovanja. Na slovesnosti so sodelovali Slomškov pevski zbor, mladina in ga. Lojzka Novak je po dolgih letih spet pokazala svoje glasbene darove na citrah. Bilo je prijetno.

Naš dom ima tudi slovensko šolo za odrasle, ki jo požrtvovalno vodi ga. Mimi Čotar. Želimo lepih uspehov!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Slovenska veselica — 89. — Imeli smo jo v soboto, 29. aprila 1989, v župnijski dvorani Familia v Gilly-Haies, Charleroi. Sijajno sončno vreme je seveda po svoje pripomoglo k lepemu uspehu. Dvorana se je polagoma napolnila z našimi rojaki in rojakinjami ter njihovimi znanci in prijatelji, ki so prišli res iz vseh krajev Belgije. Iz Bruslja jih je bilo letos največ; tudi iz Borinage jih je veliko prišlo; iz Charleroi in okolice so se tudi zadovoljivo odzvali, čeprav bi jih lahko prišlo veliko več; tudi iz Limburga je prišla lepa skupina; nekaj posameznikov tudi iz Slovenije!

Pri kulturnem delu programa je nastopil le moški zbor Slomšek iz Limburga, ki nam je zapel venček slovenskih narodnih pesmi. Ljudje so z zanimanjem sledili programu in navdušeno ploskali.

Od 20. ure pa skoraj do dveh zjutraj pa je poskrbel Ansambel Ota Lesjaka iz Hildena, Nemčija, da je bilo res vse veselo in dvorani: plesalo je staro in mlado ob poskočnih polkah in valčkih ter moderni glasbi.

Vsi navzoči v dvorani smo čutili toplo *domačnost*, ki je že desetletja navzoča na naših tradicionalnih slovenskih prireditvah. Kolikokrat res pogrešamo človeške topline, tople domačnosti! Preživeli smo res nekaj ur v družinskem vzdušju in okusili košček domovine v tujini. Iskrena zahvala vsem, ki ste se odzvali povabilu, pa tudi tistim,

ki so organizirali to srečanje. Taka družabna srečanja so nam res potrebna!

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo popoldne ob petih v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Majsko srečanje je potekalo v odličnem domačem razpoloženju in naši nogometiški so v Parc des Princes tudi brez nas zmagali.

Zaključek šole in praznik naših družin. — V nedeljo, 18. junija, se bomo najprej ob petih popoldne zbrali okrog oltarja. Nato bodo po maši otroci in dvorani pokazali, kaj so se letos naučili, potem bomo pa v družinskem vzdušju malo pokramljali med seboj. Pokažimo ob tem dnevu, da smo vsi ena sama velika družina, kjer se vsi počutimo kot doma in kamor vsi radi prihajamo!

VERSAILLES

Od 20. do 22. aprila je bil v Versailles *jubilejni kongres* Federalistične uni-

Srečanje slovenskih izseljencev na Višarjah

V nedeljo, 6. avgusta 1989
ob 13. uri

SLOVESNA MAŠA

koprskega škofa Metoda Piriha.

Po maši izseljensko srečanje.

**Višarska Mati vabi
svoje otroke.**

Dostop na Višarje: žičnica iz Ovcje vasi (Valbrunna), Rateče—Trbiž (Tarvisio)—Žabnice (Camporosso)—Ovcja vas. Avtocesta: Beljak—Trbiž, nato po navadni cesti: Žabnice—Ovcja vas.

je evropskih narodnih skupnosti (FUENS). Na tem kongresu so Bretonci in koroški Slovenci sklenili prijateljsko pogodbo oz. Versaillsko deklaracijo. Za Narodni svet koroških Slovencev sta jo podpisala predsednik dr. Grilc in tajnik Mikel, za Bretonce Jean Michel Tilly in Patrick Montauzier.

MELUN (Seine-et-Marne)

V juniju bo skupna maša v nedeljo, 3., in v juliju v nedeljo, 9., vsakokrat ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie. V avgustu zaradi počitnic skupne maše ne bo.

ORLEANS

V soboto, 29. aprila, je bila v katedrali v Orléansu poroka Darka Gutmaherja in Nathalijs Kiolelidis. Poročno mašo, med katero sta si Darko in Nathalia obljubila življenjsko zvestobo, sta darovala prelat Čretnik in p. Krizolog. Francoščina, slovenščina in grščina so pokazale, da je šlo za mednarodno poroko. Darka in Nathalijo naj spremljajo na njuni življenjski poti božji blagoslov in naše najboljše želje.

LA MACHINE (Nièvre)

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 11. junija, ob pol desetih dopoldne.

LYON

V nedeljo, 25. junija, se zberemo k maši na Fourvière ob štirih popoldne. Vas prijazno vabi vaš slovenski duhovnik.

AUMETZ

G. Juvan je umrl 20. aprila v bolnici in v soboto, 22., smo ga pokopali na pokopališču v Tressange. Tam je že pokopan mož Justike Juvan por. Winkel in tudi že njegov stric Andrej.

Kako hitro je šla Juvanova bolezen naprej. Dal se je operirati, pa ni vse skupaj dosti ali nič pomagalo. Bil je rak in menda jih je več vrst. Veliko je trpel, a trpljenje je prenašal vdano v božjo voljo z okrepcilom molitve in svetih zakramentov, zakramentom bolnih in zakramentom kruha življenja. Naj se zdaj oddahne od svojega trpljenja in tudi od svojega dela, saj dela se resnično ni ogibal. Naj se zdaj spočije od svojega

truda in naj mu bo Bog sam še naprej luč, tolažba in upanje, dokler ga ne zazre v polni luči, kot nas vsega tega uči naša sveta vera. Zelo sočustvujemo predvsem z ženo Francko, ki je zdaj vdova.

Poročati moramo tudi, da sta umrli še dve Slovenki: gospa Kristina Delfar iz Talange v nedeljo, 23. aprila, in gospa Justina Stanič iz Bouigny v torek, 25. aprila. Obe Primorki. Prva v 79. letu, druga pa v 89. letu starosti. Naj počivata v božjem miru.

nemčija

STUTTGART-okolica

Šopek za mamico. — Pod geslom Šopek, mamica, nabral sem smo praznovali v nedeljo, 7. maja, materinski dan. To pot izjemoma na 1. nedeljo v maju in v Esslingenu.

Po maši smo napolnili majsko okrašeno dvorano pri cerkvi sv. Elizabete. Blizu 100 mater se je odzvalo vabilu, da se skupno spominjajo svoje velike in častne naloge in sprejmejo čestitke otrok.

Otroci in mladinci so v 14 točkah sporeda povedali materam, da so jim hvaležni za podarjeno življenje in jih imajo radi. V venec čestitk so vpletli pozdravne besede, deklamacije, petje in glasbene točke posameznikov in skupin. Pri zaključni pesmi Mamica je kakor zarja je otroški zbor spremljalo

blizu 30 godcev z akordeoni, kitarami, citrami, orglami, flavtami in trompeto.

Po sporedu so dekleta v narodnih nošah postregle materam s kavo in torto.

Tako je bila materinska nedelja lepo doživetje za matere, otroke, očete in vse druge goste v dvorani.

S trebuchom na Dunaj. — „Ko greš na Dunaj, pusti trebuh zunaj“, so govorili naši ljudje, ki so še doživljali Avstro-ogrsko monarhijo. Mesto Dunaj je veljalo za drago mesto, kar velja še danes. To pa nas ni odvrnilo od obiska te donavske prestolnice. Od 29. aprila do 1. maja je potovalni biro Zauner zapeljal 51 naših rojakov iz Stuttgarta in okolice v mesto ob Donavi. V enem dnevu in pol smo mogli lepote tega vlemesta le malo „povohati“, a že to kratko srečanje z zgodovinsko pomembno prestolnico nekdanje 50-milijonske države je obiskovalce obogatilo ob občudovanju kulturnih lepote in odkrivanju zgodovinskih pomembnosti Dunaja. Pod vajeti izkušenih vodičev smo obiskali Schönbrunn, stolnico sv. Štefana, park Belvedere, vladno palačo in grobnico cesarjev. Med križnimi vošnjami po mestu se nam je odkrivalo ducate lepih zgradb: oper, muzejev, cerkva, upravnih palač. Zaključek je bil kratek: Dunaj je lepo mesto in vredno večdnevnega obiska. Med bivanjem na Dunaju smo obiskali tudi slovenski

Živ šopek pesmi in melodij so otroci in mladinci poklonili svojim mamicam za materinski dan v Esslingenu v nedeljo, 7. maja letos.

Svet je postal majhen. Ko je leta 1985 praznovala slovenska župnija svojo 25-letnico, so se slovesnosti udeležili (od leve proti desni): g. Lojze Jenko iz New Yorka, dr. Janez Zdešar iz Münchna, nadškof dr. Alojzij Šuštar iz Ljubljane, p. Otfried Reuter iz Stuttgarta in še dva duhovnika iz mariborske škofije.

visokošolski dom Korotan in se v njem srečali z njegovim graditeljem, patrom Ivanom Tomažičem. Tudi s sedanjim župnikom za Slovence na Dunaju, gospodom Tončkom Šteklom, smo si podali roke.

V ponedeljek, 1. maja, smo se nazaj grede za 3 ure ustavili v Salzburgu. Kosiilo v kleti sv. Petra je dobro tehnolo. Duhovno pa smo se okrepili s kratkim obiskom stolnice, benediktinske in frančiškanske cerkve, rojstne hiše Mozartove in baročnega Mirabellgartna. Salzburg je tudi za slovensko cerkveno zgodovino pomembno mesto in v sebi skriva toliko lepote, da bi bilo vredno posebnega daljšega obiska.

Tujci so volili. — V nedeljo, 23. aprila, so tujci v Stuttgartu volili svoje kandidate v posvetovalni odbor pri mestni občini. Svoj glas je oddalo le 26% volilnih upravičencev. Hrvati so se pri volitvah posebno dobro izkazali, saj so izvolili kar dva svoja kandidata. V okviru svoje katoliške misije so nastopili s posebno listo in pri tem želi tudi uspeh. Slovenci nismo imeli svoje liste, ker smo številčno prešibki, da bi uspeli. Skupna jugoslovanska lista je izvolila le enega kandidata. Za Slovence že za-

Prvi nastop dekliškega zbora iz Stuttgarta na materinskem dnevu v Esslingenu v nedeljo, 7. maja 1989.

radi razmer v domovini ta lista ni prišla v poštev. Drugič bo treba najti kako primerno rešitev, da bomo šli tudi mi organizirano na volišče.

Dobili smo novega škofa. — Po skoraj enoletnem čakanju je papež Janez Pavel II. imenoval za škofijo Rottenburg-Stuttgart novega škofa v osebi univerzitetnega profesorja dogmatike dr. Kasperja Walterja. Škofijsko posvečenje bo 17. junija v stolnici v Rottenburgu. Škofija Rottenburg-Stuttgart šteje 2,3 milijona katoličanov. Pričakujemo, da bomo v novem škofu dobili vrednega naslednika pokojnega škofa dr. Georga Moserja.

Srčna kap med dopustom. — Rojak Anton Šebjanič, rojen leta 1937 v Črensovcih, se z dopusta v začetku aprila ni več vrnil v Stuttgart. Med bivanjem v domačem kraju ga je zadela srčna kap. Zdravniški poseg mariborske bolnice ga ni mogel več rešiti. V domačo zemljo so ga položili na pokopališču v Apačah. Naj počiva v božjem miru. Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje. V Stuttgartu ga bomo pogrešali pri slovenskih mašah, saj se jih je rad udeleževal.

Domači zvon na nemški televiziji. — Slovenski moški pevski zbor Domači zvon, ki že 20 let deluje v zahodnonemškem mestu Stuttgartu, je 11. marca nastopil na drugem televizijskem programu (ZDF) v oddaji Nachbarn in Europa (Sosedje v Evropi). Po kratkem pogovoru z zborovodjem Damijanom Jejičcem, je zbor zapel slovensko narodno v priredbi F. S. Vilharja Po jezeru.

OBERHAUSEN

Zanimanje mladih Slovencev za slovensko župnijsko življenje je pogosta tema v pogovorih med starši in duhovnikom. Navadno ugotovljamo, da prehitro upada stik in z njim navezanost na slovensko krščansko skupino. Le v malem procentu ohranijo živ stik in sodelovanje pri nedeljski maši.

Pogosteje se najdemo skupaj na kakšni prireditvi. Toda te niso vsak konec tedna. Pa tudi s teh prireditev se umikajo, ker zabava ni njihove vrste. Odraslih pogovorov, valčka in polke pa se njihova ušesa kmalu naveličajo.

Najbrž jim tudi zaradi načina, kako postavljamo na noge svojo slovensko skupnost, ne uspemo ponuditi dovolj „njihovega“ prostora. Da pa so to dekleta in fantje z mladostnimi ideali, ne gre dvomiti. Sam sem ponovno spoznal to resnico v majhni skupini mladine, ki se je pogumno odpravila na smučanje v Slovenijo že po veliki noči, ko ni bilo nikjer več snega. Mi smo ga našli.

AACHEN

Slovensko prvomajsko prireditev smo letos pripravili v Aachnu, pravzaprav je bilo glavno srečanje kakih 10 km izven centra v Broichweidenu. Skupina, ki se je pripeljala iz Porurja z avtobusom, si je najprej z vodičem ogledala nekaj največjih zanimivosti v središču mesta.

Maša je bila v cerkvi sv. Lucije v Broichweidenu. Seveda smo zapeli tudi litanije v čast Materi božji, slovesno z odpevi. Majniški kraljici smo se hoteli priporočiti in ji izročiti v varstvo vse slovenske družine. In potem se je kar kmalu nadaljevalo v dvorani veselo srečanje. Igral nam je odlično ansambel Ivana Ruparja iz Škofje Loke. Za dobro telesno počutje so nam postregle žene iz slovenske skupnosti, ki se zbira k maši v Eschweilerju. Seveda so njihovi možje prevzeli skrb, da ne bi razsajala žeja med gosti. Zares požrtovalno se je ta skupina lotila dela že prejšnje dni, ko je bilo treba vse potrebno spraviti skupaj in napeči potice. Hvaležni smo jim za prijetno praznovanje. Še bomo radi prišli mednje.

MOERS

je vedno v maju kraj, kjer praznujemo materinski dan. Majhen spomin za vso požrtovalnost naših mater. Pri maši tudi spomin vseh, ki so že med pokojnimi. Našo nebeško Mater Marijo smo počastili z litanijami, ki smo jih dodali mašnemu slavlju.

V dvorani Don Boscovega doma je kratek programček pripravil zbor Slovenski cvet skupaj z nekaterimi recitatorji izmed odraslih in mladine. Najbolj pa seveda vedno seže v srce ob taki priilki otroški glas.

FRANKFURT

Malo smo v zamudi z našim poročilom o velikonočnih praznikih. Obisk je bil dober, čeprav je šlo precej rednih obiskovalcev za veliko noč domov. Doživeto smo imeli obrede velikega petka v kapeli v Darmstadtu. Seveda je bil najboljši obisk pri blagoslovih velikonočnih jedil. V Frankfurtu so vsi navzoči prišli naprej, tako da so lažje sledili blagoslovu. Župnik bi bil zelo vesel, če bi se vsako nedeljo zbrali spredaj in tako pokazali, da spadamo vsi v župnijsko družino. Na veliko noč smo imeli slovesno mašo. Organist je poskrbel, da smo res lahko zapeli naše velikonočne pesmi.

Zadnjo nedeljo v aprilu smo imeli „goste“. Obiskal nas je mladinski mešani zbor iz župnije Ljubljana Rakovnik. G. Škrabelj in župnik Slapšak sta bila voditelja te skupine. Pri maši so imeli lep koncert slovenskih pesmi. Začeli so z Zdravljico. Res užitek je bilo poslušati navdušeno petje. Čeprav so bili precej utrujeni, prišli so iz Würzburga, so imeli dovolj moči, da so priredili lep večer. Ko so se malo pokrepčali, so peli narodne pesmi. Razdelili so se v dva zbora in poskušali, kdo bo našel boljši odgovor na zapeto pesem. Končalo se je brez zmagovalca. Zmagovalci smo bili vsi navzoči, saj smo imeli res lep večer slovenske družbe in pesmi.

MÜNCHEN

Na sleherni fari je tako, da zaznamuje vsak mesec po eni plati redno farno delo, po drugi pa izredna srečanja. Tudi pri nas ni drugače.

● Izredno srečanje v zadnjem mesecu je bilo *prvo obhajilo* šestih naših mladih kristjanov: Adrijane, Aleksandra, Barbare, Petre, Sabine in Štefanije.

Pripravljali so se vse leto, soboto za soboto. Dan pred praznikom so se spovedali, kot se to za poštenega kristjana spodobi. Praznična maša je bila bolj zgodaj popoldne, da so lahko potem še malo popraznovali. Udeležba faranov je bila lepa, sodelovanje prav tako. Nekaj pesmi je zapel zbor, nekaj otroci, ostale pa vsa cerkev. Takoj po maši smo peli litanije Božje Matere s kratkimi vmesnimi pesmimi, polnimi

vdanosti do Marije in pričakovanja nebes. Treba je še omeniti, da je bil oltar posebno lepo okrašen, ker so imeli isto nedeljo prvo obhajilo nemški otroci fare Sv. Duha.

Po maši so se prvoobhajanci skupaj

JANEZ VASLE
med nami

Ponovno se je za kratek čas mudil med nami mladi basist iz Buenos Airesa g. Janez Vasle in nam pri velikonočni maši pa še pri dveh naslednjih mašah zapel po eno pesem. Njegov mogočni bas je nemajhno cerkev Sv. Duha povsem napolnil, nam pa nudil izreden glasbeni užitek.

Naj pevca malo bolj predstavimo: Rojen je bil v Buenos Airesu, kjer vsa leta živi. Sedem let je pel v Argentini pri slovenskem zboru Karantanija. Pevski študij je opravil na inštitutu za umetnost svetovno znanega gledališča Colón v Buenos Airesu, potem se je pa izpopolnjeval še v Londonu, Münchnu in na Dunaju. Pel je več solističnih vlog v Colónu. Leta 1983 je dobil prvo nagrado na argentinskem natečaju za mlade soliste, lani pa je tekmoval v Filadelfiji, ZDA, na natečaju slavnega pevca Pavarottija, za kar ga je izbral sam Pavarotti. Za letošnjo veliko noč je v Nürnbergu pel Elija v istoimenskem oratoriju. Dobil je še nekaj drugih vabil za Evropo.

Srečanje slovenskih izseljencev na Višarjah

**V nedeljo, 6. avgusta 1989
ob 13. uri
SLOVESNA MAŠA**

koprskega škofa Metoda Piriha.

Po maši izseljensko srečanje.

**Višarska Mati vabi
svoje otroke.**

Dostop na Višarje: žičnica iz Ovcje vasi (Valbrunna), Rateče—Trbiž (Tarvisio)—Žabnice (Camporosso)—Ovcja vas. Avtocesta: Beljak—Trbiž, nato po navadni cesti: Žabnice—Ovcja vas.

Na materinskem dnevu v Münchnu je srednja skupina šolarjev zaigrala prizor iz Kekca.

Ob isti priložnosti so se najmlajši poskusili s pristrničnim prizorom o dobrih palčkih.

švedska

MALMÖ, LANDSKRONA

16. aprila, za nedeljo Dobrega pastirja, nas je euharistija zbrala v Landskroni in Malmöju. Premišljevali smo o poslanstvu duhovnih poklicev v Cerkvi. Bili smo še popolnoma pod vtisom sveže novice, da je hrvaška skupnost na jugu Švedske izgubila svojega priljubljenega duhovnika g. Josipa Kropka. Komaj 45-letnega ga je Bog čisto nenajavljeno poklical k sebi. Umril je za možgansko kapjo. Rajni duhovnik Josip je bil doma iz Čakovca, zato mu slovenščina ni delala težav in je rad priskočil na pomoč slovenski pastorciji, zlasti pri obiskih bolnikov, kar je bilo zelo dragoceno, saj v Malmö prihaja slovenski duhovnik le enkrat na mesec.

Kaj nam Bog hoče povedati s tem nenadnim odpoklicem, ko vendar tako potrebujemo duhovnikov? Duhovnika Josipa bo v doglednem času nadomestil nek drug. Toda tega bo treba vzeti skupnosti, ki ga prav tako potrebuje. Na misel nam prihaja svetopisemski stavek: Duhovnik se jemlje izmed ljudi. Tudi izseljenci bi morali dajati duhovnike izmed svojih lastnih vrst. Res je izseljenec vedno nekakšna izjema in se na vseh področjih šele počasi vključuje v redni način življenja. A ko se že dobro znajde v novem okolju, tudi kot kristjan ne bi smel več le čakati na duhovno oskrbo od drugod: da mu bodo na primer poslali rednega župnika iz Nemčije ali Poljske, izse-

ljenskega duhovnika pa iz domovine. In še, če ta niti ne biva v njegovem kraju, more to biti komu celo v zadovoljstvo, da ni nikogar, ki bi ga na petek in svetek spodbujal k molitvi, skupnemu bogoslužju, krščanskemu življenju v družini, vzgoji otrok. Nevarno je, da se pri takem verniku vse duhovno življenje izvede le na kratek mesečni duhovni servis, ko iz kakega oddaljenega kraja pride domač duhovnik za mašo v materinščini. Navsezadnje zgolj večje število duhovniških poklicev še ne zagotavlja bolj polnokrvnega krščanstva. Za to se zahteva več, predvsem to, da bi prav vsak kristjan, tudi izseljenec, zares s celim srcem opravljal svoj lastni delež duhovnega poslanstva v Cerkvi.

OLOFSTRÖM, NYBRO

April je imel pet nedelj, zato sta za slovensko mašo prišla na vrsto sicer bolj ob stran postavljena Olofström in Nybro. Prav prijetno je bilo v zbrani družbi v Olofströmu. A tako malo nas je bilo. Škoda!

V Nybroju, kjer je bil zbran skoraj ves zvesti trop, zdaj predvsem mislijo, kako bodo za binško nedeljo šli v Vadsteno na slovenski binško shod, potem pa se bodo že resno začeli pripravljati na počitnice. Mladina ima svoje skrbi. Voditeljica katoliške mladine, Nataša Bukovec, in njena družba skupaj z mladimi iz obsežne katoliške župnije Kalmar z zanimanjem pričaku-

nizozemska

NIZOZEMSKA

Slovenska folklorna plesna skupina je imela prijateljski obisk mladinske folklorne plesne skupine iz Essna. Ga. Mici Michon in g. Slavko Strman sta storila potrebno, da so gostje bili lepo sprejeti. Plesalci obeh skupin so imeli družabno in poučno popoldne.

Zvon prepeva vedno lepše. Večkrat je povabljen tudi v holandske župnije. Poznajo ga tudi v Nemčiji. 20. 5. 1989 je pel mašo v Wegbergu v Nemčiji. Čestitamo!

Hvala vsem, ki so se pridno udeleževali šmarnic.

Po počitnicah na veselo svidenje!

fotografirali pred cerkvijo, saj je bilo vreme sončno. Bil je lep praznik.

• *Redno farno življenje* ima pri nas te-le oblike: nedeljske maše, v maju vsakodnevne šmarnice, dalje sobotni pouk, mesečna srečanja ministrantov in mladincev, pa štirinajstdnevne vaje pevskega zbora. Poleg tega načrtujemo v bližnji prihodnosti srečanje zakoncev v Weilheimu, šolski izlet v Parthenkirchen, sklepno šolsko mašo in razdelitev spričeval ter farni izlet v Innsbruck.

jejo srečanje s papežem v Vadsteni, 10. junija. Skratka, vsem se obeta zanimiva pomlad in pestro poletje.

švica

Proslava materinskega dneva. — „Najlepše strani v svetovnem in domačem slovstvu so napisane o materi. Toda — naj so pesniki in pisatelji še toliko povelicevali mater in njeno vlogo v našem življenju — moramo vendar priznati s pisateljem Viktorjem Hugojem: „Ne, ne vemo še dovolj, kaj je to — mati!“ Tako je p. Robert začel svoj nagovor med mašo ob proslavi materinskega dneva, ki smo ga imeli v OLTNU na soboto, 22. aprila, in v ZÜRICHU na nedeljo, 7. maja (v Amriswilu na nedeljo, 21. maja — po pisanju tega poročila). V Oltnu nam je za mašo ‚posodil‘ kapelo Dom sv. Martina za ostarele, za proslavo pa smo se po dveh preselitvah zopet vrnili v odlično prenovljeno dvorano župnije Sv. Martina. V Zürichu nam za redno bogoslužje in proslave daje potrebne prostore na razpolago župnija Dobra Pastirja (Guthirt).

Na odru so se zbrali vsi nastopajoči na proslavi materinskega dneva v Oltnu.

V kapeli in v kripti se je med mašo dvigala pesem proti nebu. In ne da bi ljudje napačno razvrščali osebe, ki jim gre češčenje, se vendar zdi, da na dan, namenjen našim materam, najlepše, najbolj zaupno, najbolj hvaležno, najbolj proseče, pa tudi najbolj mogočno doni pesem v čast naši in božji Materi Mariji. Povsem razumljivo, saj se ljubezen do otrok, veselje ob njih in skrb zanje ter s tem povezana žrtev, bolečina in trpljenje naših mater tako nenavadno in malodane do podrobnosti ujemajo z Marijinimi doživetji.

Če je med mašo pesem zvenela kot molitev in prošnja, je pa v dvorani med nastopnim programom vse povedano, zapeto in zaigrano izzvenelo kot priznanje in hvaležnost našim dobrim materam za vso njihovo skrbnost, ljubezen in dobroto, pa obenem za ogromno odgovornost za mladi rod. Zato je vsak glas istočasno zbujal in oddajal željo, da bi matere tudi bile kos svoji poklicnosti — pri zdravi vzgoji otrok, ob zvestem ohranjanju narodnostnih in domovinskih značilnosti in ne nazadnje z resnim krščanskim življenjem, a nikoli ne brez podpore in sodelovanja vse družine.

Da je na tem polju že veliko vsejaneva (vsajenega), rastočega in zrelega, so — pod skrbnim in prizadevnim vodstvom s. Avrelije — lepo nakazali nastopajoči večji in manjši otroci s pet-

jem ali igranjem, posamič ali v duetu oz. tercetu ter otroški in dekliški zbor. Od odraslih so mamice počastili: kvartet KRANJCI, komorni zbor SLOVENIJA in folklorna skupina ENCIJAN. Vsekakor pester in bogat spored.

Pridne roke, ženske in moške, pa še kakšna otroška, so nato poskrbele za potrebno in dobro okrepcilo. — V Oltnu se je zaradi razpoložljivega sobotnega časa proslava podaljšala v veseli večer, ki tudi po svoje pripomore k ohranjanju običajev iz domačih krajev. Iskrena (za)hvala in Bog povrni vsem, ki so nam omogočili ti dve proslavi, vsem nastopajočim, prirediteljem in sodelavcem, mamicam pa za njihov praznik iskrena voščila z najlepšimi željami!

Majsko srečanje na vnebohod. — Obe področji, züriško in solothurnsko, sta si vsako zase izbrali kraj, kjer se bodo zbrali pri maši in pri družabnem popoldnevu — na VNEBOHOD, 4. maja.

Na züriški strani je obveljal predlog za WILDKIRCHLI — kraj, znamenit po votlini in kapelici pred njo, v kantonu Appenzell Innerrhoden (AI). — Ime Wildkirchli prvič omenja sangalenski humanist Joachim Vadian v svojem opisu Pilatusovega pogorja leta 1524. Leta 1621 je kapucinski pater Filip ob prvem obisku votline dal postaviti oltarček, zaradi česar so v to naravno kapelo kmalu začeli prihajati romarji.

Vendar je z njegovim odhodom prenehalo tudi maševanje zanje. Ko je na potovanju leta 1646 ponovno obiskal napol zapuščeno 'svetišče', je za njegovo oskrbo zaprosil mladega župnika v Appenzellu, Pavla Ulmanna. Ta je dal postaviti oltar, zgraditi zakristijo in 1657 še puščavniško hišico, se čez kako leto odpovedal župniji in se tja preselil. Poklican v Lindau za prošta se je po 9 letih zopet vrnil in oskrboval kapelo, posvečeno sv. nadangelu Mihaelu, do konca življenja. Po njegovi smrti (1860) so zanj skoraj 200 let skrbeli puščavniški redovniki. Danes jo zopet oskrbuje kapucinski upravitelj župnije Schwende.

V začetku tega stoletja so v tamkajšnji votlini našli kosti medveda in nekaterih drugih živali, zraven pa pračlovekovo orodje iz kamene dobe.

No, vrnimo se k našemu srečanju. Čeprav pot do Wildkirchlija ni bila vsem povsem znana, se je zbralo k maši v kapeli za ob 11,00 kar precej ljudi. Nekateri so si — zaradi nad 1000 m nadmorske višine — bolj v nižini poiskali tudi prostor za piknik.

Na solothurnski strani je bil izbran NIEDERGÖSGEN (med Aarauom in Oltnom), kraj in župnija s cerkvijo,

Zbranost in sodelovanje pri materinski maši v Oltnu.

zgrajeno leta 1903 in posvečeno sv. Antonu Padovanskemu (vendar je na glavnem oltarju podoba Križanega). Zaradi praznikov v prvem majskem tednu je odšlo precej ljudi domov, zato je bila udeležba pri maši ob 11. uri nekoliko bolj skromna. Zvočnost cerkve pa je po svoje pripomogla, da je zlasti petje takorekoč presešlo skromnost udeležbe.

Po maši je vrsta avtomobilov krenila na športno igrišče v Safenwil. Martino-va „peč“ za pripravo jedi na žaru je začela hitro delovati in kmalu je bilo dovolj okrepcila na razpolago. Med po-

govorom in raznimi igrami je popoldne hitro minevalo. Največ časa je seveda bilo posvečenega petju. Morda bi se za tako priložnost dalo najti še kaj posebnega, vendar se že tudi s samim petjem oživlja, ohranja in utrjuje nekaj, kar je domače. Resda po drugi strani zgolj petje ni edino in glavno merilo vsestranske pripravljenosti in dejavnosti za narodov blagor, je pa kljub temu znamenje, ki kaže in potrjuje pravo smer.

Popoldne smo se poslovili z upanjem na skupno srečanje — na binškošni ponedeljek.

slovinci ob meji

KOROŠKA

V Grebinju so obnovili notranjost farne cerkve sv. Petra in Pavla. Škof Kapellari je 9. marca blagoslovil obnovljen oltar. — V Tinjah je 6. aprila predaval upokojeni direktor avstrijske Karitas dr. Leopold Ungar o zavzetem krščanstvu, ki je res sol zemlje. — V Škofičah je 8. aprila prosvetno društvo obhajalo 80-letnico obstoja. Za jubilej je slovensko društvo dobilo prostore v podstrešju prenovljene Hranilnice. — Vodstvo Mohorjeve družbe v Celovcu je sklenilo, da bo v jeseni odprlo privatno Slovensko ljudsko šolo s pravico javnosti. Ravnateljica nove šole bo ga. Marica Hartmann-Tischler. Tako bo tu-

di Celovec imel dvojezično ljudsko šolo. — V režiji župnika Stickerja so v Globasnici 16. aprila zaigrali veseloigro Aldona Benedettija Trideset sekund ljubezni. — Pri elizabetinkah v Celovcu je sr. Imelda Wutte, ali Kuncčeva Tila iz Globasnice, obhajala 40 let redovništva in dela med bolniki. Z njo je obhajala enak jubilej sr. Alojzija Hrvat, doma iz Krašnje pri Domžalah. Kot begunka je prišla delat k elizabetinkam in leta 1948 vstopila v red. — Društvo Gorjanci in Kršćanska kulturna zveza sta organizirali v Kotmari vasi srečanje mladinskih pevskih zborov. Nastopilo je okrog 200 otrok. — Kat. delovni odbor v Celovcu je povabil prelata dr. Kazimirja Humarja, da je ob 40-letnici Katoliškega glasa predaval o bojih in zmagah tega goriškega tednika. — V Celovcu se bo vršil od 23. do 25. junija Katoliški shod, ki bo obenem zaključek Heminega jubileja. — Delegacija koroških Slovencev je bila v aprilu na obisku pri beneških Slovencih. V delegaciji

so bili predstavniki koroških kulturnih in političnih organizacij. Z njimi je bil pevski zbor Rož, ki je imel koncert v Čedadu. Srečanje je pripravila Kršćanska kulturna zveza. — Izgleda, da bo le prišlo do sestava sosveta, ki si ga je zamislil nekdanji avstrijski kancler dr. Kreisky, a so ga Slovenci takrat odklonili. Sosvet bo imel 16 članov, med njimi 8 predstavnikov obeh slov. organizacij, dva predstavnika Cerkev, pet predstavnikov nemških političnih strank in predstavnika KEL. — V maju je bilo na Plešivcu srečanje učiteljev dvojezičnih šol. Udeležili so se ga tudi veroučitelji in vzgojitelji dijaških domov. Razpravljali so o problemih, ki jih imajo na šolah.

GORIŠKA

Na Rupi so 9. aprila odkrili spomenik padlim in pogrešanim iz zadnje svetovne vojne. Začeli so z mašo v vaški cerkvi, pred spomenikom so bili govori in nato kulturni nastop. — Na

Jazbinah v Brdih je bil 30. marca velik praznik. Obiskal je to vas nadškof Bommarco in dvema mladima podelil sv. birmo. Po maši so zunaj z nadškofom naprej praznovali. — V kulturnem domu v Gorici je 17. in 18. aprila gostovalo samostojno slov. gledališče iz Trsta. Predstavilo je Hoffmannsthalov misterij Slehernik. — V Štoblanku v Benečiji je 18. aprila umrl tamkajšnji župnik Mario Lavrenčič. Rojen je bil v landarski fari 21. nov. 1908. Študiral je v Vidmu in se tam seznanil z msgr. Trincikom. Duhovnik je postal leta 1934. Škof ga je poslal k sv. Štoblanku, kjer je bil potem župnik do svoje smrti. Bil je soustanovitelj občasnega lista Dom, ki je sedaj štirinajstnevnik. Pogreba so se udeležili vsi trije videmski škofje. Govoril mu je nadškof Battisti. — V Števerjanu je 16. aprila obhajal ansambel Lojze Hlede 20-letnico obstoja. V teh letih je gostoval v Belgiji, Franciji, Švici in Združenih državah. V Sedejevi dvorani so priredili koncert. Poleg ansambla je pel domači pevski zbor. Prireditev je zelo dobro uspela. — V štandreški župni cerkvi je bil 23. aprila koncert Marijinih pesmi, ki ga je pripravilo Združenje cerkvenih pevskih zborov na Goriškem. Nastopilo je šest pevskih zborov. Koncert je bil posvečen svetogorski Materi božji ob 450-letnici prikazovanj.

TRAŽAŠKA

V Škednju so 16. aprila obhajali 150-letnico farne cerkve sv. Jakoba. — V Boljuncu pri Trstu so priredili 18. marca revijo pevskih zborov pod naslovom Pesem mladih. Nastopilo je 12 mladinskih in otroških zborov. Mlade pevce je pozdravil tudi tržaški škof Bellomi. — Na Pečah v cerkvi Marije Brezmadežne je bilo 1. aprila molitveno srečanje vernikov z obeh strani meje. Somaševala sta škof Bellomi in škof Pirih iz Kopa. Pirih je govoril v italijanščini, Bellomi pa v slovenščini. — Nad 500 slovenskih romarjev se je odzvalo povabilu tržaškega škofa na romanje na Sv. Goro nad Gorico. Tam jih je sprejel škof Pirih, ki je potem somaševal s tržaškim škofom. Veličastno je bilo ljudsko petje pri maši. — 21. aprila je v Rojanu pri Trstu dopolnil 70 let rojanski kaplan g. Stanko Zorko, doma iz Leskovca pri Krškem. V duhovnika je bil posvečen leta 1946

v Monte Ortone pri Padovi. Po posvečenju je šel za vikarja v Srednje v Benečiji. Leta 1949 je moral bežati, ker so mu pripravljali proces. Pribežal je k pokojnemu župniku Mariju Lavrenčiču. Po dobrih dveh mesecih je šel za kaplana v Bazovico, kjer je bil malo manj kot dve leti. Januarja 1951 je prišel v Rojan. Oktobra 1952 je postal uradni dušni pastir za slovenske vernike. Vsa leta je bil voditelj Marijine družbe in z njeno pomočjo je postavil maja 1961 Marijin dom. Sodeloval je pri tržaškem radiu in pisal v Katoliški glas.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

V Merrylandu (Sydney) so velikonočne praznike lepo preživeli. Obisk pri mašah je bil dober. Mnogi so opravili velikonočno spoved. Vreme je bilo pa deževno, le cvetna nedelja je bila lepa, da so lahko opravili procesijo in blagoslov zelenja zunaj. Za praznike so mnogi poslali katoliški Misijni darove. Denar bo šel v glavnem za obnovitev strehe na cerkvi, ki na več mestih pušča. — Tudi pri Sv. Družini v Adelaidi je bilo velikonočno bogoslužje obiskano, kot že dolgo ne. Med mašo je bil krščen Davor Premrl-Pavlin, vnuk Premrlovih, ki so nekaj let živeli v Parizu. — Na velikonočni ponedeljek so imeli tam pirhovanje, ki se ga je udeležila tudi županja iz Hindmarsh, občine slov. verskega središča. Sploh rada prihaja k slovenskim prireditvam. Županja je bila tudi ena od članic razsodišča za najlepši pirh. — V Avstraliji

je sedaj sicer jesen, v verskem oziru pa menda pomlad, vsaj med slov. izseljenci. Tudi v Kewu (Melbourne) se je udeležilo velikonočnega praznovanja v vseh dneh več ljudi kot prejšnja leta, pa tudi nekdanjega govorjenja za cerkvijo ni bilo. Tudi darov je bilo dovolj. V družinskih postnih šparovčkih so stari nabrali za misijonarje in tretji svet 750 dolarjev, za Sv. Deželo na veliki petek 173 dolarjev, za vzdrževanje slov. kat. Misije pa je doslej prišlo v 396 kuverticah 6766 dolarjev. Pa kuvertice še prihajajo, piše p. Bazilij. — V fari sta bila tudi srečolova. Prvega je priredilo društvo sv. Eme na veliko noč z glavnim dobitkom: košara velikonočnih jedi; drugega pa 15. aprila Baragova knjižnica z namenom, da se zberejo sredstva za nakup novih knjig. Srečolov je dal 650 dolarjev, 69 dolarjev pa prodajanje peciva.

ARGENTINA

Novic iz Argentine bo bolj malo. Poročevavec je dobil v zadnjem času le številko 11 in 16 tednika Svobodna Slovenija, ki so glavni vir poročil. — V Slomškovem domu v Buenos Airesu se je vršil 11. marca občni zbor kreditne zadruge Sloga. Zadruga je imela 31. decembra 2.791 rednih članov. 30 članov je lani umrlo, 10 jih je izstopilo, 124 pa se jih je nanovo včlanilo vanjo. Zadruga je izdala knjigo dr. Marka Kremžarja Stebri vzajemnosti. Za predsednika je bil izvoljen Božo Fink. — Liga Žena-mati prireja v Slovenskem domu v San Martinu mesečna predavanja. V marcu je predaval Rudolf Smersu o položaju v Sloveniji in Jugoslaviji. — Društvo Zedinjena Slovenija in slovenski domovi so priredili 2. aprila v Slovenski vasi Slovenski dan. — Pred in po veliki noči je bil na obisku v Argentini narodni delegat slov. izseljenskih duhovnikov v Nemčiji msgr. dr. Janez Zdešar. Najprej je bil v Buenos Airesu, obiskal je Bariloče in tudi Mendoza. Kjer so ga povabili v domove, je tam na vprašanja odgovarjal o položaju slov. izseljencev in sezonskih delavcev v Zapadni Evropi. — Mendoški slovenski misijonal g. Jože Horn se je moral spet zateči v bolnico. V omotici je padel in si poškodoval nogo. Težave ima že dalj časa s sklepom v kolku.

ZDA

V Clevelandu je 4. marca umrl dr. Alojzij Tomc. Rodil se je 18. junija 1903 v Novi vasi na Blokah. Srednjo šolo in bogoslovje je dovršil na Rakovniku in vstopil tudi k salezijancem. Doktorat je dosegel na rimski jezuitski univerzi Gregorijani. Postal je bogoslovni profesor na Rakovniku in priljubljen voditelj duhovnih vaj. Po zadnji vojni je prišel v Kanado in v Hamiltonu organiziral slovensko faro sv. Gregorija Velikega (v spomin na škofa dr. Rožmana). Z lastnim denarjem je kupil zemljišče in postavil župnišče, moderno dvorano in začasno cerkev. V Kanadi je prestopil med duhovnike ljubljanske nadškofije. Ko je stopil v pokoj, se je naselil v Clevelandu pri soimenjaku Viktorju Tomcu na fari Marije Pomagaj. Tudi pokojni je pomagal, dokler je mogel. Dr. Alojzij Tomc je bil osebnost, ki je z dejanji pisal slovensko cerkveno zgodovino onstran morja.

ocvirki

O KOČEVSKIH OTOKIH

Nenaseljeno Kočevsko je odigralo svojo vlogo. Leta 1941 italijanska družba Emona. Nato 1942 vodstvo slovenskih partizanov in OF, zatem Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda leta 1943. . . Pa kočevski proces. . . Na žalost smo ga „zasvinjali“ s pobjem „navadnih“ sodelavcev okupatorja, pravzaprav vojnih ujetnikov, zajetih v Grčaricah in na Turjaku. . . Nato tisti izvensodni množični pobjem vojnih ujetnikov-domobrancev, ki so jih zajeli in predali Angleži v Vetrinju na Koroškem. O tem bi lahko vse povedali še živeči gojenci policijske boljševiske akademije Djerdjinskega v Moskvi Žan More, Mitja Ribičič, pa seveda tedanji njihov poveljnik Ivan Maček-Matija.

Čepprav so tem pokončanim vojnim ujetnikom obljubljali delo v kočevskih vaseh, so prvo delo na Kočevskem

začeli slovenski kulturni delavci, ki naj bi prekršili od OF zapovedani kulturni molk. Pisci, pevci, igralci, glasbeniki in drugi. Bili so naseljeni v kočevskih taboriščih in so kot administrativno policijsko obsojeni opravljali „družbeno koristno delo — DKD“, kot se je tedaj reklo. Delali so ceste in sekali drevje. Živeli pa v tam ustanovljenih taboriščih za sodobne socialistične sužnje! In to kar v letnih oblekah, kot so bili zaprti!

Prišlo je leto 1946 pa dachauski procesi, ko se je hotela zlomiti vsakršna „neboljševiška“ drugačna pomisel. V istem času smo v Mariboru in Ljubljani sodili tudi mariborskim in gorenjskim gestapovcem, ki so jih predali Angleži. Po vesteh v časopisju smo ene in druge večinoma obsodili na smrt ter jih tudi justificirali. Očitno pa so eni in drugi po svoji „uradni smrti“ še naprej živeli v posebnem traktu Centralnih zaporov Udbe na Poljanskem nasipu, nato pa v taborišču na Kočevskem. 1951 so vse nevarne zapornike premestili v bližino Kočevskega Roga, tiste v Rogu pa pokončali!

V Centralnih zaporih na Poljanskem nasipu je deloval poseben pro-

jektivni biro, ki so ga sestavljali arhitekti in gradbeniki zaporniki. Načrtovali so podzemeljske objekte za „zatočišče vodilnih boljševiskov“ na Kočevskem.

Kot „socialistični suženj“ sem vodil v KPD Ljubljana na Miklošičevi cesti kartoteko vseh zaporov in taborišč v pristojnosti KPD Ljubljana, kamor je spadal tudi Ferdrenk na Kočevskem. V taborišče Ferdrenk so odhajali zaporniki iz raznih zaporov, predvsem tehnično kvalificirani. Pod tem taboriščem smo v kartoteki vodili tudi precej zapornikov samo z izmišljenimi suženjskimi „partizanskimi“ imeni. Tisti iz Ferdrenka so povedali, da teh tam sploh ni, ampak da so v nekem drugem skrivnem taborišču. Tam naj bi gradili nekakšne skrivnostne vojne objekte! Očitno je to tisto današnje posestvo Snežnik iz Kočevske Reke.

Še živi, pri teh poslih sodelujoči, naj se oglasijo! Gojenci akademije Djerdjinskega; Stane in Štet iz KPD Ljubljana; arhivska „čistilka“ Lidija Šentjurčeva pa seveda vsevedni Ivan Maček-Matija!

Zdenko Zvedlav
MLADINA, Ljubljana, 21. apr. 89/2.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini?

● POLSTAVKE SPREMENI V STAVKE!

- Mimogrede se bom oglasil še pri teti.
- Vstopivši v trgovino je Marko zagledal psa.
- Sklenil je nehati piti.
- Spominjajoč se matere sin ni mogel zaspati.
- Odšla je v gozd nabirat borovnice.

● ODVISNE STAVKE SPREMENI V POLSTAVKE!

- Ko je šel po stezi, je zagledal jurčka.
- Primož ima navado, da pri zajtrku bere časopis.

- Mati je navajena, da vstane s prvim svitom.
- Dal sem kost psu, ki je lajal za hišo.
- Ko se je sin vrnil iz tujine, je v nekaj dneh umrl.

● DOPOLNI STAVKE Z BESEDO „KONJ“!

- Toliko . . . skupaj še zlepa nisem videl.
- Rad je slikal velike . . .
- Avto so izvlekli iz blata z močnim . . .
- Cesar se je pripeljal z dvema . . . , vpreženima pred kočijo.
- Po cesti so prihajali fantje na . . .

● UPORABI SLEDECE IZRAZE V STAVKIH!

- Čez drn in strn, kužek v peharju, podrepna muha, od muh, muhe na med.

● POSTAVI TE-LE SAMOSTALNIKE V 4. SKLON EDNINE IN JIH UPORABI V STAVKIH!

- Jožek, čevelj, konjiček, dedek, koš, petelin.

● IZBERI IZ OKLEPAJA PRAVILNO OBLIKO!

- Mama je ostala pri (otrokih, otrocih).
- Z (otroki, otroci) je vedno križ.
- Zapornik se je rešil (okovov, okov).
- Potrdilo kolkuj s (kolekom, kolkom)!
- Mož ni imel pretirano veliko (možgan, možganov).

● POSTAVI BESEDE V OKLEPAJIH V USTREZNI SKLON EDNINE, DVOJINE IN MNOŽINE!

- Z (možic) smo imeli veliko zabave.
- Ne igraj se z (bič)!
- Povej (mož), kar mu gre!
- S (koš) so znosili vse seno s hriba.
- Kako brž smo s (stroj) izdelali naročilo.

● TE-LE STAVKE ZANIKAJ!

- Učil se je klavir.
- Okvir smo na novo prebarvali.
- Letos bodo končali predor.
- Za tobačnico so mi dali prašičev mehur.
- Dogodek je prinesel v hišo nemir.

● VSTAVI BESEDO „KER“ ali „KJER“!

- . . . se pripravata dva, tretji dobiček ima.

Ivan Tavčar

1851—1923

je bil sin manjšega kmeta v Poljanah nad Škofjo Loko ter je postal odvetnik in veljavni javni in politični delavec. Največ je živel v Ljubljani.

Tavčar je plodovit pisatelj, ki z bujno domišljijo in slikovitim slogom oživlja razburkane preteklosti ali si išče vrednih motivov v svojem času. Njegov pripovedni svet je pogosto domača Poljanska dolina z okolico in njeni večidel preprosti, mali ljudje, ki postanejo žrtve premočnih strasti ali razmer.

Njegovo najboljšo delo je Visoška kroni-

ka. Čase protestantskih bojev opisujeta noveli *Vita vitae meae* in *Grajski pisar*. Sodobno življenje na vasi pa prikazujejo „slike z loškega pogorja“: *Med gorami*, *v Zali* in nežna novela *Cvetje v jeseni*.

- Ni me bilo, . . . me je bolela glava.
- Kam naj deneš, vprašaš? I, . . . si vzeli!
- . . . ste tako sitni, bom začel spráševati pesem.
- . . . ljubezen, tam Bog.

● SPREMENI ODVISNIK V PRI-SLOVNO DOLOČILO NAMENA!

- Pojdi domov, da se umiješ!
- Odpravil se je na goro, da bi si ogledal okolico.
- Prišlo jih je precej, da bi nas opazovali.
- Stopil je k sosеду, da bi si sposodil konja.
- Zdravnik je prišel, da bi pregledal bolnika.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI!

● DOPOLNJENI STAVKI: Soseđa se vedno jezi na psa. Letalo je priletelo v brezračni prostor. Z zastorom pri odru nismo zadovoljni. Oknom bo treba dati nove okvire. Špela še ni doživela morskega viharja.

● PRAVILNA OBLIKA SAMOSTALNIKO: Babica se jezi na mesarja. Prizor se je odigral na odru pred zastorom. Gornik se ni mogel viharju več upirati. Do večera je še daleč. Nismo mogli priti do izvira reke.

● DOPOLNJENI STAVKI: Očeta nisem že lep čas videl. Na Triglav sem šel prvič z očetom. Na očeta imam lepe spomine. Ko bi bili vsi očetje tak! V grobovih ležijo sinovi pri očetih.

● STAVKI S SAMOSTALNIKI V MNOŽINI. Golobje (golobi) grulijo. Bregovi (bregi) se belijo v cvetju. Z volkovi tuliti ni značajno. Gozdovi (gozdi) šumijo. Vrtovi (vrti) so obdelani. Obiskali so nas tatovi (tatje, tati). Sosedje (sosed) so prijazni. Cvetovi (cveti) so se odprli soncu. Z darovi nas ne boste kupili. To so ti gadje! Žlebovi (žlebi) so zamašeni. Na gradu strašijo strahovi. Dedje (dedi) se obračajo v grobovih. Fantje po polju gredo. Gospodje niso vedno gospodje.

● Gornik je prespal pod milim nebom. Fant je bil rdeč kot kuhan rak. Otrok se je vrnil z igrišča črn kot dimnikar. Dekle je bila bela kot stena. Mož je bil pijan kot čep. Fantek je bil umazan kot cigan.

● VSTAVI VEJICE, KJER JE TREBA!

- Vprašal je kako je bilo ko je bil na poti in kaj so rekli ljudje ko so zvedeli kje je.
- Slišal je da bo ob službo in da mu bodo vzeli stanovanje ki je last podjetja.
- Narastek je spekla iz moke ki jo je dobila v mlinu in iz jajc ki so ji jih podarili na kmetiji.
- Zakleni vrata ki držijo na dvorišče in preglej vse sobe če ni kdo v njih ko se odpraviš spat.
- Pes je čutil da gospodar odhaja od doma ker dela na tujem in da je edini ki zanj zares skrbi kadar je doma.

● DOPOLNJENI STAVKI: Dan je enak dnevu. Z jutrišnjim dnevom (dnevom) se začne poletje. Sin je pisal pred dvema dnevoma (dnema). Še dva dneva manjkata do godu. Današnjega dne (dneva) ne bom pozabil.

● PRIDEVNIK IZ SAMOSTALNIKA: Sestra je kupila rozinovo potico. Mama mi je kupila borovničev sladoled. Obiskali smo mladinsko gledališče. Teta je prišla v črtani obleki. V grmovju je toliko vrabčjega čivkanja.

● VSTAVLJENE VEJICE: Triglav, najvišji vrh v Jugoslaviji, vabi vedno več ljudi. Bernardinec, ki je bil poseben hud, se je utrgal z verige. Voznik tovornjaka, naloženega s peskom, ni opazil prehoda za pešce. Prejšnji teden sva s sestro našla v gozdu užitega gobana, to našo najbolj priljubljeno gobo. Čaj proti kašlju, ki ga je kupila mama, je Mojci zelo pomagal.

● VSTAVLJENE VEJICE: Teta je kupila na trgu gobe, borovnice, krompir, fižol in kumare. Na izlet so se prijaviili Tine, Tone, Jure, Peter in Pavel. Tatjana je dobila skromno, a zelo lepo obleko. V gozdu smo srečali srno, košuto, ježa in jelena. V množici je bilo videti rute: modre, rdeče, zelene, rumene in pikčaste.

● VSTAVLJENA VEJICA: Botra je prinesla na mizo krožnik, naložen s piščanci. Jaka si je nataknil škornje, izdelane iz domačega usnja. Sosed, to pot pošteno vinjen, je meril cesto. Misleč, da bo dobil čokolado, je Andrej pristopil k fantom. Knjige, lepo na novo zavite, je Bine razporedil po polici.

brada

Podpirati si brado.
— Zapet je do brade.
— Na bradi ima jami-co. — Brada mu se-ga do pasa. — Brado si brije. — Brado no-si. — Brado gladi. — Brado si pusti rasti. — Ima častljivo brado. — Gospod s koz-jo brado. — Ta dovtip ima že brado. — Ima dve bradi. (= Ima brado s podbrad-kom.) — Smehljaj se je v brado. (= Sam pri sebi.) — Bog je sam sebi najprej brado ustvaril. (= Vsak poskrbi naj-prej zase.) — Ce-sarska brada. (= Dvodelna.) — Mor-narska brada. (= Navzgor počesana.)

brki

Brki mu že poga-njajo. — Brke si če-še. — Brke si striže na krtačko. — Brke pogladi, suka, si vi-ha. — Dolgi, poveše-ni brki. — Brki so se mu povesili. (= Uža-ljen je, potr.) — Oče se je smehljaj v brk. (= Se je zadržano, pritajeno smehljaj.) — V brk komu kaj po-vedati. (= Brez obzi-rov komu povedati svoje mnenje.) — V brk se mu laže, sme-je. (= Predrzo, ne-sramno.) — Mačka miga z brki.

družinski kotiček

TEKMOVANJE STARŠEV

Večkrat se dogodi, da se otrok bolj naveže na enega izmed staršev. Tudi drugega ima rad in ga za nobeno ceno ne bi rad izgubil. Zanj je to dokaj zapletena stvar, a tudi starši so v zadregi.

Nekateri starši so v nevarnosti, da bi zaradi spremembe v otrokovem nag-

njenju sami postali ljubosumni in bi se v plemenitem tekmovanju borili za to, kdo bo koga imel rajši. Tako nastanejo sovražne stranke v družini in otrok, ki tako rad vse posnema, bi namesto ljubezni doživel razdor. V takih primerih se odrasli obnašajo kot otroci, mar ne?

Med nami: Gotovo se odraslemu do-

bro zdi, če se otrok naveže nanj. Toda smisel nagnjenja nikakor ni v tem, da bi pri tem ostalo, ampak moramo otroku pomagati, da svoja čustva uredi.

Biti priden

Vsak od staršev pričakuje od otroka, da se bo v družbi, šoli, na obiskih, v cerkvi dostojno vedel. Pri tem pa vedno znova pozabljajo, da otrok posnema vedenjske vzorce, ki se jih je naučil v družini. Otrok ne prisluhne le lepim besedam, ampak posnema tudi senčne plati, ki jih odrasli često drug pred drugim skrivamo.

Če otrok opazi tudi temno stran naše osebnosti, ki ni tako lepa kot tista, ki jo kažemo navzven, mu pogosto očitamo, da je predrzen, grd, nehvaležen in še kaj hujšega. Pa bi mu morali biti pravzaprav hvaležni, kadar nas opozori na naše slabosti in napake, zakaj drugič bi nemara znali bolje, poštenjeje ravnati.

Želimo, da bi bili otroci „pridni“, se pravi popolni. A popolnih ljudi ni. Nekateri smo bolj nagle jeze, drugi bolj mirni. Nekaterim se zdi vsaka stvar črna, drugi odkrijejo svetlo, sončno plat v še tako temačnih okoliščinah. Odraslemu, ki priložnostno ali pa tudi pogosto vzkipi, tega ne zamerimo tako hudo kot otroku. Rečemo, da ima pač takšen značaj in ga moramo jemati takšnega, kakršen je. Otroku pa zlepa ne odpustimo.

Neki deček je takole razmišljal: „Starši in tudi drugi odrasli si lastijo pravico, da nas žalijo in tepejo, nam pa tega ne dovolijo. Zlasti hudo je takrat, ko pridejo nataktnjeni iz službe, ko jih mučijo denarne zadrege. Tudi nam, otrokom, ne gre vse gladko od rok, pa nimamo pravice starše udariti. Ne želim si pravice, da bi lahko tepel starše, želim si pa, da bi nekdo to pravico njim vzeli.“

Kadar se otrok v jezi neprimerno vede, žali, kadar ne zna pozdraviti ali je morda ušpičil lumparijo, se zlagal, zamolčal slabo oceno, se moramo potruditi in razmisliti, kaj je otroka vodilo k neprimernemu ravnanju.

Otroci med odraščanjem kdaj pa kdaj motijo naše ustaljene predstave o pridnosti in porednosti, o hvaležnosti in nehvaležnosti, o poslušnosti in upornosti. Na te spodsrljaje bi se morali odzivati tako, kot se odzovemo na podobno obnašanje odraslega. Tudi otrok lahko izgubi dežnik, mesečno vozovnico, se razburi, izusti grdo besedo, noče na dolgočasen obisk.

Seveda pa to še ne pomeni, da moramo prenašati vse otrokove muhe. Tudi v svetu odraslih so postavljene meje. Odkrit pogovor z otrokom, jasno izražene zahteve in brušenje svojih lastnih napak, slabosti, lahko veliko prispevajo k oblikovanju otrokovega značaja. Besede mičejo, zgledi vlečejo.

POGOVOR Z BOGOM

Čas, ko se otrok zbudi, preden zaspi, pred jedjo in po njej, spada med redne dnevne dogodke v otrokovem življenju, zato je najprimernejši, da otroka navajamo k pogovoru z Bogom. Zaradi teh navad pa naj molitev sama nikdar ne postane gola navada. Če je molitev čisto mehanična, sploh ni več pogovor z Bogom.

Molitev nikoli ne bi smela biti dolgočasna. Izmenjavati je treba naučene molitve s proti sestavljenimi. Rajši naj bo molitev kratka kot pa dolgočasna. Če starši sami oblikujejo molitev, bo to tudi za otroke nekaj samo po sebi razumljivega. Najlaže je tako moliti pred spanjem, saj se je čez dan veliko zgodilo, da imamo Bogu vedno kaj povedati.

„Nebeški Oče, hvala ti za današnji dan! Igrali smo se, smejali, jokali, prepirali, pa spet pomirili. Imamo se radi. Blagoslovi nas vse in nam daj lahko noč. Amen.“

Otroci

Vzgoja otrok ni preprosta zadeva, kajti vsak otrok je drugačen, vsak se odziva po svoje. Pogosto najdemo pot šele po mnogih iskanjih in zmotah. Starši, ki hočejo dobro opraviti svoje vzgojno poslanstvo, morajo imeti goro potrpežljivosti in pravi zaklad nežnosti. Predvsem mora otrok že od mladih nog čutiti, da se zanj zanimajo. Ni dovolj, če otroke le „hranimo“, jim zdravimo kašelj, skrbimo za zdravo prebavo — treba je zasledovati tudi razvoj njihove duše.

MALI ČUDEŽ

Narobe je govoriti o fantu ali dekletu: „Kako je razumen, kako plemenit, kako lep.“ Kaj lahko se zgodi, da ustvarite smešno lutko in mladega domišljavca. Mnogo mladih zvezdic in malih čudežev se je kasneje spremenilo v puste stare gospodične in nadležne poprečneže.

Nikar pred njimi ne omenjajte njihovih otroških šal in duhovitosti: navadili se bodo poslušati sami sebe in izgubili vso samodejnost in izvirnost.

Ne pustite otrok pri pogovorih starejših, dolgočasili se bodo. Ne vodite jih na razstave in k predstavam, ki jih še ne morejo razumeti.

UBOGLJIVOST

Nikoli ne ponižajte otroka s tem, da ga ozmerjate pred neko tretjo osebo.

Ne skušajte si ustvariti veljave pri nepomembnih rečeh, če hočete, da vas bo otrok ubogal, kadar bo šlo za pomembne.

Ubojgljivost ga bo vodila do vpljudnosti ne le do staršev, marveč tudi do vzgojiteljev, učiteljev, sorodnikov in prijateljev.

Dobro vzgojeni otroci gredo spat takoj, ko jim starši ukažejo. Ne pustite jih po večerji pri gostih, ovirali bodo pogovor.

PRIJATELJI

Otrokova presoja pri izbiri prijateljev ni zmeraj zanesljiva. Paziti morate, kakšno družbo ali kakšnega otroka si izbere za prijatelja.

DISCIPLINA ZA PRIHODNOST

Kar spomnite se: ali se niste upirali vroči in mrzli vodi, zobni ščetki, trdim brisačam in vsemu, s čimer so nadlegovali vašo mlado osebnost? In danes? Se redno brijete, umivate, tuširate, telovadite?

Naučite otroka, da se bo lepo useknil, da ne bo vtikal prsta v nos, da bo pri kašljanju ali zehanju dal roko pred usta.

NA OBISKU

Otrok mora pozdraviti — ko pride in ko odide. Mora odgovarjati, mora se zahvaliti. Pri tem ne sme pobešati glave, ne sme kuhati mule. Gledati, odgovarjati in govoriti mora iskreno, preprosto in zmeraj takrat, kadar ga vprašajo. Preden otrok stopi v stanovanje, si mora obrisati čevlje, deček pa se mora odkriti. Goste mora pozdraviti in se od njih posloviti. Zahvaliti se mora za morebitno darilo.

NA ULICI

Naj vam otrok ne uhaja iz rok, naj ne leta kakor metulj spričo mnogih nevarnosti, naj ne bo gluha za vaše klice.

Starši

Pravi starši, kar čudno se sliši, ne rastejo za vsakim vogalom, v vsaki hiši.

Pravi so strašno redki primerki, podarjeni pravemu sinu ali pa hčerki.

Pravi starši niso nikoli stari za trumbarumba in larifari, za kozaklamf ali za biba leze in take trumbarumbaste zveze.

Pravi starši so iznajdljivi in živi in zanesljivi in ubogljivi, pa nas vodijo, ko sonce dan jaše, mimo svoje službe in šole naše

v vragolijo in trumbaruri. Pravi starši so z nami ob vsaki uri in so kdaj majhni ko drobcen škrt, da jih pobožamo in damo spat.

Tone Pavček

PRI MIZI

Za mizo naj otrok sedi mirno, ravno, z obrazom proti krožniku, s komolci ob sebi. Naj ne brca na vse strani. Jé naj v majhnih zalogajih — zaradi prebave, hkrati pa je to zdravilo proti požrešnosti. Preden pije, si mora obrisati usta. Ničesar naj si ne vzame s prsti. Naj ne pije, naj ne govori s polnimi usti kot junaki v kavbojkah. Naj ne govori preveč glasno in sega v besedo.

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVRO-PO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zeto ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● PRODRAM novo hišo z obrtno delavnico, ki se lahko preuredi tudi v dvosobno stanovanje. Cena in ogled po dogovoru. Miran Rednak, Florjan 37, Šoštanj. Tel.: 003 863 881 175.

● PRODRAM hišo v Polčanah, zgrajeno

do tretje faze, možnost obrtne delavnice. — Tel. YU 063 / 82 42 63.

● V Domžalah PRODRAM enonadstropno dvostanovanjsko hišo z lepim vrtom. Stanovanjske površine neto 160 m², poleg tega sta v kletnih prostorih dve garaži, kurilnica na tekoča in trda goriva, ter trije manjši prostori za shrambo ali skladišče. V hiši telefon in trofazni tok, asfalt do hiše, lokacija izredno lepa. Cena 260.000,— DM. — Informacije po telefonu (061) 721-540 v večernih urah.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwan thalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

● V Kamniku pri Ljubljani v novem naselju ob galvni cesti PRODRAM za 75.000,— DM lepo sončno stanovanje 77 m², centralna kurjava, vseljivo takoj. — Informacije po telefonu v Jugoslaviji (061) 666-073 — Javornik.

● Rojake iz Krefelda in sosednjih mest obveščamo, da Slovensko kulturno športno društvo „Slovenski zvon“ iz Krefelda obhaja 30. septembra 1989 DESETO OBLETNICO obstoja društva v prostorih Freizeitzentrum, Kölner Straße 190, Krefeld Süd, s pričetkom ob 18. uri. Pridite in povabite tudi vaše prijatelje. Za ples ter prijeten večer nam bo igral ptujski ansambel „Prerod“ iz Ptuja.

● V centru Ljubljane PRODRAM samostojno stoječo delavnico (8x7 m) na parceli 311 m². Dvorišče tlakovano. Cena 390 mio. din. — Ponudbe na naslov: Albrier, P. Box 77, A-9500 Villach.

● V Centru Bleda PRODRAM novejšo hišo (160 m²) z velikim vrtom, 150 m od jezera. — Ponudbe na naslov: Albrier, P. Box 77, A-9500 Villach.

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslavlani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

smeh je najboljše razkužilo za jetra

(Da je črni humor na tej strani iz PAVLIHE, ni menda treba posebej praviti.)

V gostilni.

„Pivo, prosim!“

„Piva še ne točimo.“

„Potem pa prosim kozarec mleka, če so krave že vstale.“

V socializmu stakamo, v komunizmu bomo tulili.

„Ata, kako se lahko podmornica obdrži pod vodo?“

„Ne vem.“

„Kako to, da lahko letalo leti po zraku?“

„Ne vem.“

„Kako deluje vesoljska ladja?“

„Ne vem.“

„Ali si slabe volje, ker te toliko sprašujem?“

„Ne. Ti kar sprašuj, saj ne boš sicer nič vedel.“

Njegov odhod je bil za nas neprecenljiva pridobitev.

Učiteljica v šoli: „Naredimo nekaj stavkov z ananas. Jurček!“

„Mama je kupila košaro južnega sadja: pomaranče, limone in ananas.“

„Lepo. Tonček!“

„Ata je mami kupil novo obleko, a na nas je pozabil.“

Naša zunanja politika je popolnoma neodvisna. (Od volje ljudstva.)

V šoli.

Učitelj: „Jasna, povej dva zaimka!“

„Kdo? Jaz?“

„Odlično! Sedil!“

Če bi ljudstvo vrednotili po predstavnikih, bi lahko rekli, da ni kaj prida.

Prav tako v šoli.

„Tinček, povej stavek, v katerem bo beseda ‚domnevam!‘“

„Moja babica je šla danes zjutraj po našem hodniku s časopisom ‚Times‘ v desnici. Ker ne zna angleško, domnevam, da je šla na stranišče.“

Tisti, ki ustvarjajo pekel, živijo vedno v raju.

„Kaj je nápak v stavku: Konj in krava je na paši?“

„To, da ni najprej navedena ženska.“

Naši funkcionarji postanejo demokrati, brž ko so ob položaje.

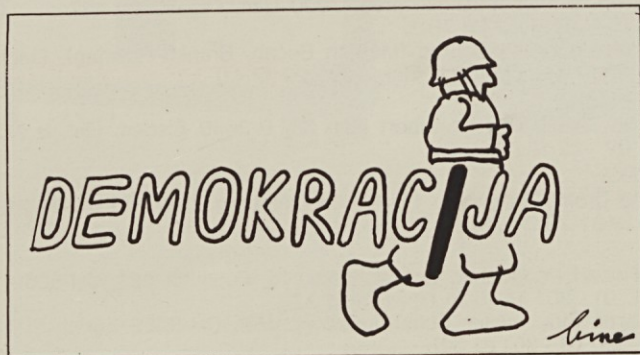
„Kakšna je razlika med ‚zaman‘ in ‚zastonj‘?“

„Naj ti pojasnim s primerom: jaz sem študiral zastonj, ti pa zaman.“

Treba bo razmisliti, kje bomo imeli svoj Nürnberg.

On: „Tule piše, da so celó slavni možje imeli največkrat čisto nepomembne očete.“

Ona: „No, potem ima pa najin otrok še upanje.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 35 64).

P. Andrej Kropelj, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.
(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalari, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.
(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, 1000 Berlin 62, Kolonnenstraße 38. (Tel. 030 - 788 19 24).

Pisarna Slovenske misije: 1000 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.
(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -
64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,
8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:
09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:
040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).